

109
cuius p̄co. Gesta autem dauid regis priora & nouissima scripta sunt in libro
samuhel uidentis. & in libro nathan p̄phete. atq; in uolumine gath uidentis.
uniuersiq; regni ei & fortitudinis & temporū que transierunt sub eo.
siue in isrl. siue in uicinis regnis terrarum. **EXPLICIT DABREIAMI**
LIBER PRIMUS. HABET UERSVS. II. XL.

INCIPIT PARALYPOME

NON LIBER SECVNDVS;

ONFORTIAYS EST ERGO

salmon filius dauid in regno suo. & dñs erat
cum eo. & magnificauit eum in excelsis.
Precepitq; salmon uniuerso isrl. tribunis &
centurionib; & ducibus. & iudicib; om̄i isrl.
& p̄ncipib; familiarū. & abuit cū uniuersa
multitudine in excelsis gabaon ubi erat
tabernaculum f. ederis dī qđ fecit moy. ses

famulus dī in solitudine. Arcam autē dī adduxerat dauid de cariathari
in locum quē p̄parauerat ei. ubi fixerat illi tabernaculū. hoc ē in hierlm.

Altare quoq; gneū qđ fabricatus fuerat beselchel filius uri filii ur. ibi
erat coram tabernaculo dñi. qđ et requisit salomon & om̄is ecclā.

Ascenditq; salomon ad altare gneū corā tabernaculum f. ederis dñi. &
optulit in eo mille hostias. Ecce autē in ipsa nocte apparuit ei d̄s dicens;
postula qđ uis. ut dem tibi. Dix̄q; salomon dō; tu fecisti cum dauid
patre meo misericordiam magnā. & constituisti me regem p̄co. Nunc igit̄
dñe d̄s impletur sermo tuus quē pollicitus es dauid patri meo. tu enī
me fecisti regem sup̄ populum tuum multū. q̄ tam innumerabilis est
qm̄ puluis terre. Da mihi sapentiā & intelligentiā. ut egrediar corā
populo tuo ingrediar. Quis enī potest hunc populū digne qui tam
grandis ē iudicare. Dix̄ autē d̄s ad salomonem; quia hoc magis placuit

I.

II.

III.

cordi tuo. & non postulasti diuitias & substantiam & glam. neq. animis
corū qui te oderunt. sed nec dies uite plurimos. petisti autē sapientiam.
ut iudicare possis populum meū sup quem constituitē regem. sapientia
et scientia data sunt tibi. diuitias autē & substantiā & glam dabo tibi.
ita ut nullus in regi b. nec ante te nec post te fuerit similis tui.

Venit ergo salimon ab excelsis gabaon in hierlm coram tabernaculo
foederis. & regnauit sup isrl. congregauitq. sibi currus & equites.
& facti sunt ei mille quadringenti currus. & duocicem milia equitū.
& fecit eos ēē in urbibus quadrigarū. & cum rege in hierusalē. Præbuntq.
rex in hierlm argentū & aurū quasi lapides. & cedros quasi ficcomoros
q. nascunt in campestribus multitudine magna. Adducebant autē ei & equi
de egypto & de coa a negotiatoribus regis. q. ibant & emebant pretio
quadrigam equorū secentis argenteis. & equum centū quinq. ginta.
similit de uniuersis regnis cetheorū. & a regibus syrie emptio celebrabit.

II Decretuit autē salimon edificare domū nomini dñi & palatium sibi. & numerauit
septuaginta milia uirorū portantiū humeris. & octoginta milia qui
cederent lapides in montibus. ppositosq. corū tria milia secenti. Misit
quoq. ad hyram regem tyri dicens. sic egisti cū dauid patre meo. & misisti
ei ligna cedrina ut edificaret sibi domū in qua & habitauit. sic fac meū
ut edificem domū nomini dñi mei. & consecrem eam ad adolendum
incensum coram illo. et fumiganda aromata. & ad ppositionū panum
sempiternam. & holocaustomata mane & uespere. & sabbatis quoq. in comensu
& sollempnitatibus dñi dñi nr̄i in sempiternū. que mandata sunt in isrl.

VI Domi enī qm̄ edificare cupio. magna ē. magnus ē enī dñs nr̄ sup om̄s deos.
Quis ergo poterit pualere. ut edificent ei dignam domū. Si celū & celi
celorū capere eum non queunt. q̄ntus ego sum ut possim ei edificare
domū. sed ad hoc tantū. ut adoleatur incensū coram illo. Mitte igit
mibi uirū eruditū. q. nouerit operari in auro & argento. ere & ferro.
purpura & coecino & hyacintho. & q. sciat sculperē celaturā cum his

III.

V.

VI.

artificib. quos mecum habeo in iudea & in hierlm. quos pparauit dauid
 pater meus: sed et ligna cedrina mitte mihi & arez urthina & pinea
 delibano. Scio eni qd serui tui nouerint cedere ligna de libano: ter
 serui mei cum seruis tuis. ut parent mihi ligna plurimz. Domi eni quam
 edificare cupio: magna e nimis et inelzta. Preterea operariis qz cesuri
 sunt ligna seruis tuis. dabo in ezbaria tritici choros uiginti milia. &
 hordei choros totidem: olei quoqz sata xx. milia. Dixit aut hiram rex
 tyri plitteras quas miserat salimoni; quia dilex dñs populū suū. ideo
 te regnare fecit sup eū; Et addidit dicens; benedictus dñs dñs isrl qz fecit
 celum & terram: qd dedit dauid regi filium sapientē & eruditū & sensatū.
 atqz prudentem. ut edificaret domū dñi & palatium sibi. Misi ergo
 tibi uirū prudentē & scientissimū. hiram patrem meū. filium mulieris
 de filiab. dan. cuius pat̄ tyrus fuit. qz nouerit operari in auro & argento.
 & in ferro. & in marmore & lignis. in purpura quoqz & in iacincto & in bisso &
 in coccino: & qz sciat celare omnē sculpturam. & adinuenire prudenter
 qdcunqz in opere necessarium ē cum artificib. tuis & cum artificibus
 domini mei dauid patris tui; Triticum ergo & hordeū & oleū & uinum
 que pollicitus es domine mi mitte seruis tuis: nos aut cedimz ligna de libano
 qd necessariū habueris: & applicabimz ea ratib. p̄mre in oppē: tuū erit
 transferre ea in hierlm; Numerauit igitur salimon om̄s uiros p̄selitos
 qz erant in terra isrl post dinumerationē qm̄ dinumerauit dauid pat̄ ei.
 & inuenti sunt centū quinquaginta milia. & tria milia secenti. fecitqz
 ex eis septuaginta milia qui humeris onera portarent. & octoginta
 milia qz lapides in montib. cederent. tria milia aut & secentos p̄positos
 operū populi. Et coepit salimon edificare domū dñi in hierlm in monte
 moria qui demonstrat fuerat dauid patri ei. in loco que pparauerat
 dauid in area ornari iebusei. coepit aut edificare mense secundo.
 anno quarto regni sui; Et hec sunt fundamenta que fecit salimon ut
 edificaret domū dñi. Longitudinis cubitos in mensura p̄m sexaginta.

VII.

VIII.

III.

Latitudinis cubitos uiginti. porticum uero ante frontem que tendebat
in longum iuxta mensuram latitudinis domus cubitorum uiginti. porro
altitudo centum uiginti cubitorum erat. & deaurauit eam intrinsecus auro
mundissimo. Domum quoque maiorem texit tabernaculis ligneis abiegnis.
& laminas auri obrizi affixit per totum. se ipsitque in ea palmas & quasi
catenulas se inuicem complectentes. stravit quoque pauimentum templi pretio-
sissimo marmore decore multo. Porro aurum erat purissimum. decem laminis
texit domum. & trabes eius & postes. & parietes & ostia. & celauit cherubim
in parietibus. Fecit quoque domum sancti sanctorum longitudine iuxta latitudinem
domus cubitorum uiginti. et latitudinem similiter uiginti cubitorum. & laminis
aureis texit eam quasi talentis fesscentis. sed & clauos fecit aureos. ita ut singuli
clauis ficos quinquagenos appenderent. cenacula quoque texit auro.
Fecit etiam in domum sancti sanctorum cherubim duo. opere statuario. & texit eos auro.
Ale cherubim uiginti cubitis extendebant. ita ut una ala haberet cubitos
quinque. & tangeret parietem domus. & altera quinque cubitos habens & alam
tangeret alterius cherub. Similiter cherub alterius ala quinque habebat
cubitos & tangebatur parietem. & ala eius altera quinque cubitorum ala cherub
alterius contingebatur. Igitur ale utriusque cherubim expansae erant. &
extendebantur per cubitos uiginti. Ipsi etiam stabant erectis pedibus. &
facies eorum uerse erant adexteriolem domum. Fecit quoque uelum ex
hyacintho. purpura. cocco & bisso. et intexuit ei cherubim. ante fores
etiam templi duas columnas que triginta & quinque cubitos habebant
altitudinis. porro capita earum quinque cubitorum. nec non & quasi catenu-
las in oraculo. et supposuit eas capitibus columnarum. mala granata etiam
centum que catenulis inposuit. Ipsas quoque columnas posuit inuestibulo
templi. unam a dextris. & alteram a sinistris. Nam que ad dextris erat
uocauit iachim. & que ad leuam booz. Fecit quoque altare in uiginti
cubitorum longitudinis. & uiginti cubitorum latitudinis. & decem cubitorum
altitudinis. mare etiam fusile decem cubitis. a labio usque ad labium

111.
rotundum percurrebat. quinq; cubitos habebat altitudinis. & funiculus
triginta cubitorū ambiebat gyrum eius. Similitudo quoq; boum
erat subter illud. & decem cubitis quedam extrinsecus celature
quasi duob; uersibus aluum myris circuibant. Boues autē erant fusiles.
et ipsum mare sup; duodecim boues impositū erat. quorū tres respi
ciebant ad aquilonem. & alii tres ad occidentem. porro tres alii
meridiem. & tres q̄ reliqui erant ad orientē mare habentes suppositi.
posteriora autē boum erant intrinsecus sub mare. Porro uastitas eius
habebat mensuram palmi. labium illius erat quasi labium calicis ut
repandi lili. capiebat quoq; mensure tria milia metras. Fecitq; conas
decem. & posuit quinq; ad dextris & quinq; a sinistris. ut lauarent in eis
om̄a que in holocaustū oblaturi erant. porro in mari sacerdotes
lauabant. fecit autē candelabra aurea decem sedm speciem qm̄ iusserat
fieri. & posuit ea in templo quinq; ad dextris & quinq; a sinistris.
& mensas decem. posuitq; eas in templo quinq; ad dextris & quinq; a sinistris.
fialas quoq; aureas centū. Fecit etiam atrium sacerdotum & basilicam
grandem. & ostia in basilica que texit ere. porro mare posuit in latere
dextro contra orientem ad meridiem. fecit autē hīram lebetas quoque
& creagras. & fialas. & compleuit om̄e opus regis in domo dī. hoc ē colūnas
duas & epistilia & capita & quasi quedam retiacula que capita tegerent
sup; epistilia. malagranata quoq; quadraginta & retiacula duo. ita ut bini
ordines malagranatorū singulis retiaculis iungerent. que protegerent
epistilia & capita columnarū. Bases etiam fecit & conas quas supposit
basibus. mare unū bouesq; duodecim sub mare. & lebetas & creagras & fialas.
Om̄a uasa fecit salimoni hīram pat̄ eius in domū dñi. ex aere mundissimo.
In regione iordanis fudit ea rex in argilosa terra. in socchot & sarclatha.
Erat autē multitudo uasorū innumerabilis. ita ut ignoraret pondus eris.
Fecitq; salimon om̄a uasa domi dī. & altare aureū. & mensas. & sup; eas panes
ppositionis. candelabra quoq; cum lucernis suis. ut lucerent ante oraculū

malis. metretas.

mat. 12a.

iuxta ritum ex auro purissimo & florentia quedam & lucernas & forcipes
aureos. omnia de auro mundissimo facta sunt. thymiametheria quoque & turibula
et fialas & mortariola ex auro purissimo. & ostia celavit templi interioris.
id est in seculum seculum. et ostia templi forinsecus aurea. sicque completum est omne
opus quod fecit salomon in domo domini. Intulit igitur salomon omnia que uouerat
dauid pater suus. argentum & aurum. & uniuersa uasa posuit in thesauris
domus dei. postquam congregauit maiores natum israel. & cunctos principes tribuum
et capita familiarum defiliis israel in hierusalem. ut adducerent arcam foederis
domini de ciuitate dauid que est syon. Uenerunt igitur ad regem omnes uiri israel in die
sollemni. mensis septimi. Cumque uenissent cuncti seniorum israel. portauerunt
leuite arcam. & intulerunt eam & omnem paraturam tabernaculi. porro uasa
sanctuarii que erant in tabernaculo portauerunt sacerdotes cum leuitis.
rex autem salomon et uniuersus coetus israel & omnes qui fuerant congregati. ante
arcam immolabant arietes & boues absque ullo numero. tanta enim erat
multitudo uictimarum. & intulerunt sacerdotes arcam foederis domini in locum suum.
id est ad oraculum templi in seculum seculum subtus alas cherubim. ita ut cherubim
expanderent alas suas super locum in quo posita erat arca. & ipsam arcam
tegerent cum uocibus suis. Vectum autem quibus portabatur arca. quia paululum
longiores erant. capita parebant ante oraculum. si uero quis paululum fuisset
extrinsecus. eos uidere non poterat. fuit itaque arca ibi usque in presentem diem.
nihilque erat aliud in arca nisi duae tabulae quas posuerat moyses in horeb.
quando legem dedit dominus filius israel egredientibus de egypto. Egressis autem
sacerdotibus de sanctuario. omnes enim sacerdotes qui ibi potuerant inueniri
sanctificati sunt. nec adhuc in illo tempore uices & ministeriorum ordo in
eos diuisus erat. tam leuite quam cantores. id est & qui sub asaph erant. & qui sub
heman. & qui sub ichithun. filii israel eorum uestiti byssinis. cymbalis & psalteriis
& cytharis conerepabant. stantes ad orientalem plagam altaris. cum eis
sacerdotes centum uiginti canentes tubis. Igitur cunctis pariter & tubis
& uoce & cymbalis & organis & diuersis generis musicorum conuenientibus.

& uocem in sublime tollentibus. longe sonitus au diebat. ita ut cum dno
 laudare coepissent & dicerent. confitemini dno qm bonus qm in se bn
 misericdia ei. impleteretur dom' di nube. nec possent stare sacerdotes &
 ministrare ppt caliginem. Compleuerat eni gla dñi domū di; Tunc **NJ.**
 salimon ait. dñs pollicitus ē ut habitaret in caligine. ego aut edificau
 domū nomini ei ut habitaret ibi in ppetuum. Et conuertit faciem suam
 & benedix uniuerse multitudini isrl. nam omis turba stabat intenta & ait.
 benedictus dñs ds isrl. q qd pollicitus ē dauid patri meo opere copleuit
 dicens. a die qua eduxi populū meū de terra egypti non elegi ciuitatem
 decunctis tribub' isrl ut edificaret in ea dom' nomini meo. neq' elegi quem
 alium uirū ut esset dux in populo meo isrl. sed elegi hier'lin ut sit nom
 meū in ea. & elegi dauid ut constituerem eū sup populū meū isrl; Cūq'
 fuisset uoluntatis dauid patris mei ut edificaret domū nomini di isrl.
 dix dñs ad eū. quia hec fuit uoluntas tua ut edificares domū nomini meo.
 bene quidem fecisti huiuscemodi habere uoluntatem. sed n̄ tu edificabis
 domū. uerū filius q egrediet' de lumbis tuis. ipse edificabit domū nomini
 meo; Compleuit ergo dñs sermonē suū quē locutus fuerat. & ego surrexi
 p dauid patre meo. & sedi sup thronū isrl sic locutus ē dñs. & edificau
 domū nomini dñi di isrl. & posui in ea ^{posui} arcam in qua ē pactū dñi quod
 pepigit cum filiis isrl; Stetit ergo coram altare dñi. & ex aduerso uniuerse
 multitudinis isrl. & extendit missuas. siqdem fecerat salimon basim
 enā. & posuerat eam in medio basilice habentem quinq' cubitos longitu
 dinis. & quinq' latitudinis. & tres cubitos altitudinis. stetitq' sup eam. &
 deinceps flexis genibus contra uniuersam multitudinē isrl. & palmis
 in celum leuatis ait. dñe ds isrl. non ē similis tui ds in celo & in terra. qui
 custodis pactū & misericdiam cum seruis tuis q ambulant coram te in toto
 corde suo. q pstitisti dauid seruo tuo patri meo quecunq' locutus fueras
 ei. & que ore pmiseras opere complesti. sic & p̄sens temp' pbat; Hunc q
 dñe ds isrl. imple seruo tuo patri meo dauid quecunq' locutus es dicens.

non deficiet ex te uir coram me qui sedeat sup thronum isrl̄. ita tam̄ si custodierint
filii tui uias suas. & ambulauerint in lege mea sicut & tu ambulasti coram me.
& nunc dñe dñs isrl̄ firmetur sermo tuus quē locutus es seruo tuo dauid.

Ergone credibile est ut habitet dñs cum hominib; sup terram. Si celum & celi
celorū non te capiunt. quāto magis domus ista quā edificauit. Sed ad hoc tantū
facta est. ut respicias orationem serui tui & obsecrationem ei. dñe dñs meus
exaudias & p̄ces quas fundit famulus tuus coram te. ut aperias oculos tuos
sup domū istam dieb; & noctibus. sup locum in quo pollicitus es ut inuocaret
nomen tuum & exaudires orationem quā seruus tuus orat in eo; Exaudi
p̄ces famuli tui & populi tui isrl̄. quicumq; orauerit in loco isto. exaudi de
habitu tuo. id ē de celo. & p̄pitare; Si peccauerit quisquam in proximo.
& iurare contra eum paratus uenerit. seq; maledicto constrinxerit corā
altari in domo ista. tu exaudies de celo. & facies iudicium seruorū tuorū.
ita ut reddas iniquo uiam suam in caput p̄prium. & uleiscaris iustum
retribuens ei scđm iustitiam suā; Si superatus fuerit populus tuus isrl̄
ab inimicis. peccabunt enī tibi. & conuersi egerint poenitentia. & obse-
uerint nom̄ tuum. & fuerint depeati in loco isto. tu exaudies de celo. &
p̄pitare peccato populi tui isrl̄. & reducere eos in terram quā dedisti patrib;
eorū. Si clauso celo pluuia non fluxerit. p̄t peccata populi. & depeati
fuerint te in loco isto & confessi nomini tuo. & conuersi a peccatis suis cum
eos afflixeris. exaudi de celo dñe & dimitte peccata seruus tuis & populi
tui isrl̄. & doce eos uiam bonā p̄ quā ingrediant. & da pluuiam terrē quā
dedisti populo tuo ad possidendū; Limes si orta fuerit in terra. & pestilentie.
& erugo & aurugo. & locusta. & bruchus. & hostes uastatis regionib; portas
obsederint ciuitatis. om̄sq; plaga & infirmitas p̄sserit. si quis de populo
tuo isrl̄ fuerit depeatus. cognoscens plagam & infirmitatē suā expanderet
manū suas in domo hac. tu exaudi de celo de sublimi scilicet & habitaculo tuo.
& p̄pitare & redde unicuiq; scđm uias suas quas nosti eū habere in corde
suo. tu enī solus nosti corda filiorū hominū. ut timeant te & ambulent

muus tuis cunctis diebus quib' uiuunt sup faciem terre qm dedisti
 patrib' nr̄is; Externum quoq' q̄ non ē de populo tuo isrl̄. si uenerit de t̄ra
 longinqua p̄pt̄ nom̄ tuum magnū. p̄pt̄ manū tuā robustam abraham
 tuum extētv̄. et adorauerit in loco isto. tu exaudies de celo firmissimo
 habitaculo tuo. & facies cuncta p̄ quib' inuocauerit te ille peregrinus.
 ut sciant om̄s populi terre nom̄ tuum. & timeant te sic populus tuus isrl̄.
 et cognoscant qm nom̄ tuum inuocatv̄ ē sup domū hanc qm edificauit.
Si egressus fuerit populus tuus ad bellum contra aduersarios suos p̄ uia
 in qua miseris eos. adorabunt te contra uiam in qua ciuitas hec est
 qm elegisti & domū qm edificauit nomini tuo. tu exaudies de celo p̄ces eorū
 et obsecrationes. & ulciscaris; Si aut̄ peccauerint tibi. neq' enī ē homo
 qui n̄ peccet. & uatus fueris et trahideris eos hostibus. et captiuos eos
 duxerint in terram longinqm v̄l certe que iuxta est. & conuersi corde
 suo in t̄ra ad qm captiui ducti fuerant egerint poenitentiam. & de peccati
 te fuerint in t̄ra captiuitatis sue dicentes. peccauim' inique fecim' iniuste
 gessimus. et reuersi fuerint ad te in toto corde suo & tota anima sua in t̄ra
 captiuitatis sue ad qm ducti sunt. adorabunt te contra uiam terre sue
 qm dedisti patrib' eorū & urbis qm elegisti et domū qm edificauit nomini
 tuo. ut exaudias de celo hoc ē de firmo habitaculo tuo p̄ces eorū. & facies
 iudicium. et dimittas populo tuo qm uis peccatori; Tu es enī d̄s meus.
 aperiant' queso oculi tui. et aures tue intente sint ad orationē que fit
 in loco isto; Hunc igitur consurge d̄ne d̄s in requiem tuā. tu & arca
 fortitudinis tue; Sacerdotes tui d̄ne d̄s induant' salutem. & sc̄i tui
 letentur in bonis; D̄ne d̄s ne auerteris faciem xp̄i tui. mem̄to misericor
 diarū dauid serui tui; Cumq' compleisset salomon fundens p̄ces. ignis
 descendit de celo. et deuorauit holocausta et uictimas. & maiestas
 d̄ni impleuit domū. nec poterant sacerdotes ingredi templum d̄ni. eo
 qd̄ impleisset maiestas d̄ni templum d̄ni; Sed & om̄s filii isrl̄ uidebant
 descendentem ignem & gloriam d̄ni sup domū. et conruentes promi

interiam sup pauimentū stratū lapide adorauerunt & laudauerunt dñm
qm̄ bonus qm̄ in sc̄lm̄ miseric̄dia eius; Rex aut̄ & om̄is populus immolabant
uictimas coram dño; Maetauit igitur salimon hostias boum uiginti duo
milia. arietū centū uiginti milia. & dedicauit domū dī rex & uniuersus
populus. sacerdotes aut̄ stabant in officiis suis. & leuite in organis carminū
dñi que fecit dauid rex ad laudandum dñm. qm̄ in c̄t̄num miseric̄dia eius.
hymnos dauid canentes p̄mnus suas. porro sacerdotes canebant tubis
ante eos. cunctusq; isrl̄ stabat; Sc̄ificauit quoq; salimon medium atru
ante templum dñi. optulerat enī ibi holocausta & adipēs pacificorū.
q̄a altare enē qd̄ fecerat non poterat sustinere holocausta & sacrificia & adipēs.

Fecit ergo salimon sollempnitatem in tempore illo septem dieb; & om̄is isrl̄
cum eo eccl̄a magna ualde. ab introitu emath usq; ad torrentem egypti.
fecitq; die octaua collectam. eo qd̄ dedicasset altare septem dieb; & sollempni
tatem celebrasset dieb; septem; Igitur in die uicesimo tertio m̄sis septimi.
dimisit populū ad tabernacula sua letantes atq; gaudentes sup bono qd̄
fecerat d̄s dauid et salimoni. & isrl̄ populo suo; Compleuitq; salimon domū
dñi et domū regis & om̄a que disposuerat in corde suo ut faceret in domo
dñi. et in domo sua. & prosperatus ē; Apparuit aut̄ ei dñs nocte & ait. audiui
orationem tuā. et elegi locum istū mihi in domū sacrificii. Si clausero celū.
et pluuia n̄ fluxerit. & mandauiero & p̄cepero locuste ut deuoret terrā.
et misero pestilentia in populū meū. conuersus aut̄ populus meus sup quos
inuocatu ē nom̄ meū deprecatus me fuerit. et exq̄stierit faciem meā. tegerit
poenitentia auis suis pessimis. & ego exaudiam de celo et p̄pitius ero peccatis
eorū. & sanabo terram eorū. oculi quoq; mei erunt ap̄ti. & aures meae
erectae ad orationem ei q̄ in loco isto orauerit; Elegi enī & sc̄ificauit locū
istū. ut sit nom̄ meū ibi in sempit̄nū. & p̄mancant oculi mei & cor meū ibi
cunctis diebus; Tu quoq; si ambulaueris coram me sicut ambulauit d̄s
p̄t̄ tuus. et feceris om̄a iuxta que p̄cepi tibi. & iustitias meas iudiciaq;
seruaueris. suscitabo thronum regni tui sic pollicit̄ sū d̄s p̄t̄ tuo dicens.

non auferetur de stirpe tua uir qui sit princeps in isrl; Si autē auersi fueritis &
 dereliqueritis iustitias meas & p̄cepta mea que posui uob. & abeuntes serueritis
 diis alienis & adoraueritis eos. euellam uos de terra mea qm̄ dedi uob. & domū
 hanc qm̄ edificauī nomini meo p̄iciam a facie mea. & tradam eā in parabolā
 et in exemplum cunctis populis. et domus ista erit in p̄uēbium uniuersis transe
 untibus. & dicent stupentes. quare fecit sic dñs terre huic. & domui huic.
 Respondebuntq. quia dereliquerūt dñm patrē suorū q̄ eduxit eos de terra egypti.
 & apprehenderūt deos alienos & adorauerūt eos atq. coluerunt. idcirco uenerūt
 sup̄ eos uniuersa hec mala; Expletis autē uiginti annis postq̄m edificauit
 salomon domū dñi et domum suā. ciuitates quas dederat hyram salomoni
 edificauit & habitare ibi fecit filios isrl; Abiit quoq. in mathuba. & optinuit
 eam. & edificauit palmiram in deserto. & alias ciuitates munitissimas edificauit
 in math. extruxitq. bechoron superiorem & bechoron inferiorem ciuitate muratas
 habentes portas et uectes & seras. baalath etiam. & om̄s urbes firmissimas que
 fuerunt salomonis. cunctasq. urbes quadrigarū et urbes equitū; Om̄a quecunq.
 uoluit salomon atq. disposuit edificauit in hierlm̄ et in libano. in uniuersa
 terra potestatis sue; Omnem populū q̄ derelictus fuerat de hebreis & amorreis
 & ferezeis. et euzeis & uebuseis q̄ non erant de stirpe isrl. de filiis corū & de posteris
 quos n̄ interfecerant. subiugauit salomon in tributarios usq. in diem hanc. porro
 de filiis isrl. non posuit ut seruirent operib. regis; Ipsi enim erant uiri bellatores
 & duces p̄mi. & p̄ncipes quadrigarū & equitū eius; Om̄s autē p̄ncipes exercitū
 regis salomonis. fuerūt ducenti quinquaginta qui erudiebant populū. filiam
 uero pharaonis transtulit de ciuitate dauid. in domū qm̄ edificauerat ei.
Dixit enim rex. non habitabit uxor mea in domo dauid regis isrl. eo qd̄ sanctificata
 sit. quia ingressa ē in eam. arca dñi; Tunc optulit salomon holocausta dño sup̄
 altare dñi qd̄ extruxerat ante porticum. ut p̄ singulos dies offerretur in eo
 iuxta p̄ceptū moy. si. in sabbatis et in kalendis. et in festis dieb. ter p̄ annū.
 idē in sollempnitate azimorū. & in sollempnitate ebdomadarū. & in
 sollempnitate taff. naculorū. & constituit iuxta dispositionem dauid

patris sui officia sacerdotū in ministeriis suis et leuitas in ordine suo. ut laudares
et ministrarent coram sacerdotibus iuxta ritū uniuscuiusque diei. & Ianitores
in diuisionibus suis pro portam et portam. Sic enim preceperat dauid homo dei. nec
pretergressi sunt mandatis dei tam sacerdotes quam leuitae ex omnibus quae
preceperat. & in custodis thesaurorum; Omnes impensas preparatas habuit salomon
ex eo die quo fundauit domum domini usque in diem quo profecit eam; Tunc abiit
salomon in hieson gaber. et in abialath ad oram maris rubri. quae est in terra
edom; Misit ergo ei hyram pro manus seruatorum suorum nauas & nauas gnaros
maris. et abierunt cum seruis salomonis in ophyr. tuleruntque inde quadrin-
genta quinquaginta talenta auri. et attulerunt ad regem salomonem;

Viii.

Regina quoque saba cum audisset famam salomonis. uenit temptare eum enigmatibus
in hierusalem cum magnis opibus. & camelis quae portabant aromata. et auri plurimum.
gemmasque pretiosas; Cumque uenisset ad salomonem. locuta est ei quaecumque erant
in corde suo. et exposuit ei salomon omnia quae proposuerat. nec quicquam fuit
quod ei non perspicuum fecerit; Quod postquam uidit. sapientiam scilicet salomonis.
et domum quam edificauerat. nec non et baria mensae eius. & habitacula seruatorum.
& officia ministrorum eius & uestimenta eorum. & pincernas quoque & uestes eorum.
et uictimas quas immolabant in domo domini. non erat presumpere ultra in ea
spiritus. Dixitque ad regem. uerus sermo quem audieram in terra mea de uirtutibus
et sapientia tua non credebam narrantibus. donec ipsa uenisset. & uiderent
oculi mei. et probassem; Uix medietatem mihi sapientiae tuae fuisse narrata.
uicisti famam uirtutibus tuis; Beati uiri tui & beati serui tui hi qui assistunt
coram te in omni tempore. & audiunt sapientiam tuam; Sit dominus deus tuus
benedictus. qui uoluit te ordinare super thronum suum regem domini dei tui. quia
diligit deus israhel. & uult seruare eum in eternum. ideo posuit te super eum regem.
ut facias iudicia atque iustitiam; Dedit autem regi centum uiginti talenta auri.
et aromata multa nimis et gemmas pretiosissimas. non fuerunt aromata
talia ut haec quae dedit regina saba regi salomoni; Sed et serui hyram cum
seruis salomonis attulerunt aurum de ophyr. & ligna thyrina & gemmas

preciosissimas de quibus fecit rex delignis scilicet thymis gradus in domo
 domini & in domo regia. cytharas quoque & psalteria cantoribus nunquam
 uisa sunt in terra iuda ligna talia; Rex autem salomon dedit regine saba
 cuncta que uoluit & que postulauit. multa plura quam attulerat ad eum.
 que reuersa abiit in terram suam cum seruis suis; Erat autem pondus auri
 quod afferebatur salomoni pannos singulos. sexcenta septuaginta sex
 talenta auri. excepta ea summa que legati diuersarum gentium in negotia
 tores afferre consueuerant. omnesque reges arabie & satrapae terrarum que
 componabant aurum et argentum salomoni; Fecit igitur rex salomon
 ducentas hastas aureas de summa sexcentorum aurorum. qui in hastis
 singulis expendebantur. trecenta quoque scuta aurea trecentorum aureorum
 quibus tegebantur scuta singula. posuitque ea rex in armamentario quod erat
 consitum nemore; Fecit quoque rex solum eburneum grande uestiuit illud
 auro mundissimo. sex quoque gradus quibus ascendebatur ad solum. & scabellum
 aureum & brachiola duo aliterius & duos leones stantes iuxta brachiola.
 sed & alios duodecim leunculos stantes super sex gradus ex utraque parte.
Non fuit tale solum in uniuersis regnis; Omnia quoque uasa conuiuii regis
 erant aurea & uasa domus salus libani ex auro purissimo. Argentum enim
 in diebus illis pro nihilo reputabatur. siquidem naues regis ibant in tharsis cum seruis
 hyram semel in annis tribus & deferrebant inde aurum & argentum & ebur
 & simias & pauos; Magnificatus est igitur salomon super omnes reges terrae.
 preclucit & gloria. omnesque reges terrarum desiderabant faciem uidere salomonis.
 ut audirent sapientiam quam dederat deus in corde eius. et deferrebant ei
 munera. uasa argentea & aurea. uestes & arma. & aromata. & equos multos
 per singulos annos; Habuit quoque salomon quadraginta milia equorum
 in stabulis. & curruum equitumque duodecim milia. constituitque eos in urbibus
 quadrigarum. ubi erat rex in hierusalem; Exeruit etiam potestatem super cunctos
 reges. a flumine eufrate usque ad terram philistinorum. & usque ad terminos egypti.
 tantamque copiam prebuit argenti in hierusalem quasi lapidum. & cedrorum tantam

multitudinem uelut sicce morv̄ que gignunt in campestribus. Adducebant
autē ei equi de egypto. cunctisq; regionibus. Reliqua uero operū salomonis
priorū & nouissimorū scripta sunt in uerbis nathan pphete. & in libris abie
selonitis. in uisione quoq; addo uidentis contra hieroboam filium nabath.

Regnauit autē salomon in hierlm̄ sup̄ omnē isrl̄ quadraginta annis. dormiuitq;
cum patrib; suis. et sepeliet̄ eū in ciuitate dauid regnauitq; p̄ eo roboā filius ei.
Profectus ē autē roboam in sichem. illuc enī cunctus isrl̄ conuenerat ut cōstitueret̄
eū regem. Qd̄ cum audisset hieroboam filius nabath q̄ erat in egypto. fugiebat
quippe illuc ante salomonē. Statim reuersus ē. Uocauerq; eū. & uenit cum
uniuerso isrl̄. & locuti sunt ad roboam dicentes. pater tuus durissimo iugo
nos compressit. tuluuora impera patre tuo q̄ nob; grauem imposuit seruitutē.
et paululum de onere subleua ut seruiam; tibi. Qui ait. post tres dies reuer
timini ad me. Cumq; abisset populus. mit consiliū cū senib; q̄ steterant corā
patre ei salomone dum adiuueret̄ dicens. qd̄ datis consiliū ut respondeam
populo. Qui dixerunt. si placueris populo huic. & leueris eos uerb; elem̄tib;.
seruient tibi omni tempore. At ille reliquit consiliū senū. & cū iuuenibus
tractare coepit q̄ cum eo nutriti fuerant in comitatu illius. dix̄q; ad eos. quid
uob; uidet̄ ut respondeat qd̄ debeo populo huic q̄ dix̄ mihi. subleua iugum
qd̄ imposuit nob; pater tuus. At illi responder̄ ut iuuenes & nutriti cū eo
in deliciis atq; dixer̄. sic loqueris populo q̄ dix̄ tibi. pater tuus aggravauit
iugum nr̄m tu subleua. & sic respondebis eis. minim; digitus meus grossior ē
lumbis patris mei. Pater nr̄s imposuit iugum uob; graue. ego magis pondus
apponam. Pater meus cecidit uos flagellis. ego uero cecidam scorpionibus.
Venit ergo hieroboam & uniuersus populus ad roboam die tertio. sicut
p̄ceperat eis. Responditq; rex dura. derelicto consilio seniorū. Locutusq; ē
iuxta iuuenū uoluntatem. pat̄ meus graue uob; imposuit iugū. qd̄ ego grauū
faciam. pat̄ meus cecidit uos flagellis. ego uero cecidam scorpionibus. non ad
q̄cunt populi p̄cibus. Erat enī uoluntas dī. ut cōpleret̄ sermo ei q̄ locutus
fuerat p̄ manus abie selonitis ad hieroboam filium nabath. Populus autem

uniuersus rege duriora dicente sic locutus ē ad eū non ē nob pars in dauid.
 neq hereditas in filio isai. reuertere in tabernacula tua isrl. tu aut pascet domū
 tuam dauid. & abiit in tabernacula sua. sup filios aut isrl qui habitabant in
 ciuitatib iuda regnauit hieroboam. Misitq rex roboam ad urum q̄ p̄erat
 tributis. & lapidauerunt eū filii isrl & mortuus ē. porro rex roboam curru
 festinauit ascendere. & fugit in hierlm. recessitq isrl ad domo dauid usq. ad
 diem hanc. Venit aut roboam in hierlm. & conuocauit uniuersam domū iuda
 & beniamin in centū octuaginta milib electorū bellantium. ut dimicarent
 contra isrl. & conuerteret ad se regnum suū. Factusq ē sermo dñi ad semeiā
 hominē dī dicens. loquere ad roboam filium salimonis regem iuda & ad uni
 uersum isrl q̄ est in iuda & beniamin. hec die dñs. non ascendetis neq pugna
 bitis contra fr̄s ur̄os. reuertatur unusquisq in domū suā. quia mea hoc gēstū
 ē uoluntate. Qui cum audissent sermonē dñi. reuersi sunt. nec prexerunt
 contra hieroboam. Habitaui aut roboam in hierlm. & edificauit ciuitates
 muratas in iuda. exstruxitq bethleem. & ethan. & thecuc. bethsur quoq. &
 soccho. & odollā. nec non geth. & marefa. & ziph. sed & uram & lachis & azecha.
 sara quoq. & ahialon & hebron que erant in iuda & beniamin ciuitates
 munitissimas. Cumq clausisset eas muris. posuit in eis p̄ncipes. cyborumq
 horrea. hoc ē olei et uini. sed & in singulis urbib fecit arm̄ntaria scutorū &
 hastarū. firmauitq eas summa diligentia. & imperauit sup iudā & beniamin.
Sacerdotes aut & leuite q̄ erant in uniuerso isrl. uener̄ ad eum. decunctis
 sedib. suis. relinquentes suburbana et possessiones suas. & transeuntes ad iudā
 & hierlm. eoq̄ abiēcisset eos hieroboam & posterū ei. ne sacerdotio fungerent.
 q̄ constituit sibi sacerdotes excelsorū & demoniorū. uitulorūq. quos fecerat.
Sed et decunctis tribub. isrl q̄cunq. dederant cor suū ut quererent dñm
 dñm isrl. uener̄ hierlm ad immolandas uictimas dño dō patrum suorū.
 & roborauer̄ regnum iuda. & confirmauer̄ roboam filium salimonis per
 tres annos. Ambulauer̄ enim in uis dauid & salimonis. annis tantū tribus
Dux aut roboam uxorem maalath filiam hierimuth filii dauid. abiahil

quoque filiam heliab filii esau. que peperit ei filios. ieus & somoriam & zoom.
Post hanc quoque accepit maacha filiam absalon. que peperit ei abia & thai. &
ziza. & salomith. Amauit autem roboam maacha filiam absalon. super omnes uxores
suas & concubinas. Nam uxores decem & octo duxerat. concubinas autem
sexaginta. & genuit uiginti & octo filios. & sexaginta filias. Constituit uero
incapite abiam filium maacha ducem super omnes fratres suos. Ipsum enim regem facere
cogitabat. quia sapientior fuit et potentior super omnes filios eius. & inunctis
finibus iuda & beniamin. & in uniuersis ciuitatibus muratis. prebuitque eis escas
plurimas. & multas petiuit uxores. Cumque roboratus fuisset regnum roboam
et confortatus. dereliquit legem domini. & omnis israel cum eo. Anno autem quinto
regni roboam. ascendit sesac rex egypti in hierosolimam quia peccauerant domino
cum mille ducentis curribus. & sexaginta milibus equorum. nec erat numerus uulgi
quod uenerat cum eo ex egypto. libies scilicet. trogodite & ethiopes. accepitque
ciuitates munitissimas. & uenit usque in hierosolimam. Semeias autem propheta ingressus
est ad roboam & principes iuda qui congregati fuerant in hierosolimam fugientes sesac.
dixitque ad eos. hec dicit dominus. uos reliquistis me. & ego relinquam uos in manu sesac.
Consternati quoque principes israel & rex dixerunt. iustus est dominus. Cumque uidisset dominus
quod humiliati essent. factus est sermo domini ad semeiam dicens. quia humiliati sunt.
non despiciam eos. daboque eis paucillum auxilium. & non stillabit furor meus super
hierosolimam per manus sesac. ueruntamen seruent et ut seruant distantiam seruitutis mee
& seruitutis regni terrarum. Recessit itaque sesac rex egypti ab hierosolimam.
sublatis thesauris domus domini & domus regis. omniaque secum tulit. & clypeos
aureos quos fecerat salomon. per quibus fecit rex grecos. & tradidit illos principibus
scutariorum qui custodiebant uestibulum palatii. Cumque introiret rex domum
domini. ueniebant scutarii & tollebant eos. iterumque referebant ad armamentarium
suum. ueruntamen quia humiliati sunt. auersa est ab eis ira domini. nec deleti sunt
penitus. Siquidem et in uida inuenta sunt opera bona. Confortatus igitur
est rex roboam in hierosolimam atque regnauit. quadraginta autem & unius anni
erat cum regnare coepisset. & decem & septem annis regnauit in hierosolimam.

urbem qm̄ elegit dñs ut confirmare & nom̄ suum ibi decunctis tribubus isrl̄.
 nomenq; matris ei naama amonitis. fecitq; malum. & non p̄paravit cor suum
 ut quereat dñm̄. Opera uero roboam p̄ma et nouissima. scripta sunt in libris
 semer̄ p̄phet̄ & addo uidentis. & diligenter exposita. Lugnauer̄q; aduersū
 se roboam & hieroboam cunctis diebus. Et dormiuit roboam cū patrib; suis.
 sepultusq; ē in ciuitate dauid. & regnauit abia filius eius. **peo.** Anno octauo
 decimo regis hieroboam regnauit abia sup̄ iuda. trib; annis regnauit in her̄m.
 nom̄q; matris ei michaia filia urihel de gabaa. & erat bellum inter abiam
 & hieroboam. Cumq; misset abia certam. & haberet bellicosissimos uiros. &
 electorū quadraginta milia. hieroboam instruxit e contra aciem octoginta
 milia uiros. q̄ & ipsi electi erant & ad bella fortissimi. Stetit igitur abia
 sup̄ montem semeron q̄ erat in effraim & ait. audi hieroboam & omnis isrl̄.
Num ignoratis qd̄ dñs d̄s isrl̄ dederit regnum dauid sup̄ isrl̄ in sempiternum
 ipsi & filius ei in pactū solis. & surrex̄ hieroboam filius nabath seruus salomonis
 filii dauid. & rebellauit contra dominum suum. congregatiq; sunt ad eum
 uiri uanissimi & filii belial. & p̄ualuer̄ contra roboam filium salomonis.
Porro roboam erat rudis & corde pauco. nec potuit resistere eis. Hunc ergo
 uos dicitis qd̄ resistere possitis regno dñi qd̄ possidet p̄ filios dauid. habetisq;
 grandem populi multitudinē atq; uitulos aureos quos fecit uob; hieroboam
 in deos. & cecistis sacerdotes dñi filios aaron atq; leuitas. & fecistis uob; sacerdo
 tes sicut om̄s populi terrarū. quicumq; uenerit & intiauerit manū suā in uero
 in bobus & in aruetib; septem. fit sacerdos eorū q̄ non sunt dii. Nō aut̄ dñs d̄s ē
 quē non relinqm̄. sacerdotesq; ministrant dño de filijs aaron. & leuite sunt in
 ordine suo. holocausta quoq; offerunt dño p̄ singulos dies mane & uespere.
 & thumama iuxta legis p̄cepta confectū. & p̄ponunt panes mundissimi
 immensa mundissima. estq; apud nos candelabrū aureū & lucerna eius. ut
 accendatur semp̄ ad uesperam. Nos quippe custodim; p̄cepta dñi d̄i nr̄i. quē
 uos reliquistis. Ergo in exercitū nr̄o dux d̄s ē. & sacerdotes ei q̄ clangunt
 tubis & resonant contra uos. Filii isrl̄ nolite pugnare contra dñm̄ dñm̄ patrū

xiiij.

uirorū. quia non uobis expedit. Hec illo loquente. hieroboam retro moliebatur
insidias. cumq; ex aduerso hostium stare. ignorante iudā suo ambire & exercitū
Respicensq; iudas uidit instare bellum ex aduerso & post tergum. & clamauit
ad dñm. ac sacerdotes tubis canere coeperunt. om̄sq; uiri iuda uociferati sunt.
Et ecce illis clamantibus. p̄terruit dñs hieroboam & om̄s isrl̄ q̄ stabant ex aduerso
abia & iuda. fugeruntq; filii isrl̄ iudam. & tradidit eos dñs in manu eorum.
Percussit ergo eos abia & populus ei plaga magna. & corruer̄ uulnerati ex isrl̄
quingenta milia uirorū fortium. humiliatiq; sunt filii isrl̄ in tempore illo.
& uehementissime confortati filii iuda eo qd̄ sperassent in dño patrū suorū.
P̄secutus ē autē abia fugientem hieroboam. & coepit ciuitates ei. bechel & filias ei.
& hiesana cum filiabus suis. ephon quoq; & filias ei. nec ualuit ultra resistere
hieroboam in diebus abia. quē percussit dñs & mortuus ē. Igitur abia confortato
imperio suo. accepit uxores quatuordecim. percauitq; uiginti & duos filios. &
sedecum filias. Reliqua autē sermonū abia. uiarumq; & operū ei. scripta sunt
diligentissime in libro p̄phete addo. Dormiuit autē abia cum patrib; suis. &
sepelier̄ eū in ciuitate dauid. regnauitq; asa filius ei. p̄ eo. in cuius diebus quieuit
terra annis decem. fecit asa qd̄ bonum & placitū erat in conspectu dī sui.
& subuertit altaria peregrini cultus & excelsa. & confregit statuas lucosq;
succidit. ac p̄cepit iude ut quereat dñm dñm patrū suorū. & faceret legem
& uniuersa mandata. & abstulit ecunctis urbibus iuda aras & fana. & regnauit
in pace. Aedificauit quoq; urbes munitas in iuda. quia quietus erat. nulla
temporibus ei bella surrexerunt. pacem dño largiente. Dixit autē iude. edificem
ciuitates istas. & uallem muris. & roboremus turrib; & portis & seris. donec
abellis q̄eta sunt om̄a. eo qd̄ quesierim dñm dñm patrū suorū. & dederit nob̄
pacem p̄ ḡr̄. Aedificauer̄ igitur. & nullū in exstruendo impedim̄tū fuit.
Habuit autē asa in exercitu suo portantium scuta & hastas. de iuda trecenta
milia. de beniamin uero scutariorū & sagittariorū ducenta septuaginta
milia. om̄s isti uiri fortissimi. Egred̄sus ē autē contra eos zara ethiops cum
exercitu decies centena milia. & currib; trecentis. & uenit usq; maresā.

Porro asa prexit obuiam. & instruxit aciem ad bellum in ualle saphata que est iuxta
 mare sal. & inuocauit dñm dñm 7 ait. dñe non est apud te ulla distantia utrum in
 paucis auxiliis an in pluribus. adiuua nos dñe dñs nŕ. Intē enī & in tuo nomine
 habentes fiduciam uenim⁹ contra hanc multitudinē. dñs dñs nŕ tu es. n̄ p̄ualeat
 contra te homo. Exterruit itaq; dñs ethiops coram asa & iuda. fugeruntq;
 ethiopes. & p̄secutus ē eos asa & populus qui cum eo erat usq; gerar. & ruerunt
 ethiopes usq; ad internitionē. quia dño cedente contriti sunt. exercit⁹ illius
 p̄liante. Tulerunt ergo spolia multa. & percusserunt om̄s ciuitates p̄ circuitum
 gerare. grandis quippe cunctos terror inuaserat. & diripuer⁹ urbes. & multā
 p̄dam asportauer⁹. sed et caulas ouium destruentes tulerunt pecorē infinitā
 multitudinē & camelorū. reuersiq; sunt in hierlm̄. Azarias autē filius odid
 facto in se spū dī. egressus ē in occursum asa & dixit ei. audite me asa & om̄s
 iuda & beniamin. dñs uobiscum. quia fuistis cū eo. Si quiesieritis eū inue
 nietis. si autē dereliqueritis eū derelinquet uos. Transibunt autē multi dies
 in isrl̄ absq; dō uero. & absq; sacerdote doctore & absq; lege. Cūq; reuersi
 fuerint in angustia sua clamauerunt ad dñm dñm isrl̄. & quiesierint eū. reperient
 eū. In tempore illo non erit pax egrediendi et ingrediendi. sed terrores undiq;
 incunctis habitatorib; terrarum. Pugnabit enī gens contra gentem. & ciuitas
 contra ciuitatem. quia dñs conturbabit eos in om̄i angustia. Vos ergo cōforta
 mini. & non dissoluant manus ur̄. erit enim merces operi ur̄o. Qd̄ cū audisset
 asa. uerba scilicet & p̄phetiam azarie filii odid p̄phete. confortatus ē. & abstulit
 idola de om̄i terra iuda & beniamin. & exurbib; quas coeperat montis effraim.
 & dedicauit altare dño qd̄ erat ante porticum dñi. congregauitq; uniuersū
 iudam & beniamin. & aduenas cum eis de effraim & de manasse & de sȳmeon.
 plures enī ad eum confugerant ex isrl̄. uidentes qd̄ dñs dñs illius eēt cum eo.
 Cumq; uenissent hierlm̄ mense tertio. anno quinto decimo regni asa. immolauer⁹
 dño in die illa de manubus & p̄da qm̄ ad duxerant. boues septingentos. &
 arietes septem milia. & intrauit ex more ad cor roborandū f. edus. ut quærent
 dñm dñm patrū suorū intoto corde & intota anima sua. Siquis autē inquit

non quesierit dñm dñm isrl. moriatur aminimo usq. ad maximū. auro usq.
ad mulierem. Juraueruntq. dño uoce magna in iubilo & in langore tube.
et in sonitu bucinarū. om̄s q̄ erant in iuda cum execratione. In om̄i enī corde
suo iurauer. & in tota uoluntate quesier. eū & in uener. prestiter. eis dñs req̄em
percussit. Sed & maacham matrem asa regis ex augusto deposuit imperio.
eo qd̄ fecisset in locum simulachrū priapi. qd̄ omne contriuit & infrusta
comminuens. combussit. in torrente cedron. Excelsa autē derelicta sunt in isrl.
at tamen cor asa erat p̄fectū cunctis diebus. ea que uouerat pater suus ipse
intulit in domū dñi argentū & aurū. uasorūq. diuersam suppellectilem.
bellum uero non fuit usq. ad tricesimū annum regni asa. Anno autē tricesimo
sexto regni ei. ascendit basā rex isrl in iuda. & muro circumclabat rama. ut
nullus tute posset egredi. & ingredi de regno asa. Protulit autē asa argentum
& aurū de thesauris domus dñi & de thesauris regis. misitq. ad benadab regem
syr̄ie q̄ habitabat in damasco dicens. si edus inter me & te est. pater quoq. meus
& pater tuus habuere concordiam. qm̄ obrem misi tibi argentū & aurum. ut
rupto si edere qd̄ habes cum basā rege isrl. facias eum a me recedere. Quo
comperto benadab. misit p̄ncipes exercituum suorū. ad urbes isrl. q̄ percussit
abion. & dan. & ad belmai. & uniuersas urbes muratas neptalim. Qd̄ cum
auclisset basā. desinit edificare rama. & intermisit opus suum. Porro asa rex
assumpsit uniuersum iudam. & tulerunt lapides rama. & ligna que edificati
oni p̄parauerat basā. edificauitq. ex eis gaba & maspha. In tempore illo.
uenit anani p̄pheta ad asa regem iuda & dixit ei. quia habuisti fiduciam
in rege syr̄ie & non in dño dō tuo. idcirco euasit syr̄ie regis exercitus de manu
tua. Nonne ethiopes & lybies multo plures erant quadrigis & equitibus.
& multitudine nimia. quos cum dño credidisti. tradidit in manu tua. Oculi
enī dñi contemplant uniuersam terram. & p̄bent fortitudinē huius qui corde
p̄fecto credunt in eū. Stulte igitur egisti. & p̄ hoc etiam p̄senti tēpore
aduersum te bella consurgent. Iratusq. asa aduersus uidentē. iussit eū mitti
in neruum. Valde quippe sup̄ hoc fuit dñs indignat. & interfecit de populo in t̄pre

illo plurimos. Opera autē asa p̄ma & nouissima. scripta sunt in libro iuda & regum isrl̄. Aegrotauit etiā asa anno tricesimo nono regni sui dolore pedum uehementissime. & nec in infirmitate sua quesuit dñm. sed magis medicorū arte confusus est. Dormiuitq; cum patrib; suis. & mortuus ē anno quadragésimo regni sui. & sepelierunt eum in sepulcro suo qđ foderat sibi in ciuitate dauid. posueruntq; eū sup lectū suū plenū aromatis. & ungentis meretricis que erant pigmentariorū arte confecta. & combusser̄ sup eum ambitione nimia. Regnauit autē iosafat filius ei; p̄ eo. & inualuit contra isrl̄. constituitq; militū numeros in cunctis urbibus iuda que erant uallate muris. p̄sidiaq; disposuit in terra iuda in ciuitatib; effraim quas coeperat asa pat̄ ei;. Et fuit dñs cum iosafat. quia ambulauit in uis dauid patris sui p̄mis. & non sperauit in baalim. sed in dō patris sui. & prexit in p̄ceptis illius. non iuxta peccata isrl̄. Confirmauitq; dñs regnum in manu ei;. & dedit om̄s iuda munera iosafat. facteq; sunt ei infinite diuitie. & multa gl̄a. Cūq; sup̄sisset cor ei; audaciam. p̄p̄t uias dñi. etiam excelsa & lucos dei iuda abstulit. Tertio autē anno regni sui misit de p̄ncipib; suis benail & obdian zachariā et nathanahel & micheam ut docerent in ciuitatib; iuda. & cum eis leuitas semciam nathaniam zachariam. asahel quoq; isemiramoth & ionathan. adoniamq; tobiam tobadoniā leuitas. & cum eis elisama & iora sacerdotes. docebantq; populum in iuda habentes librū legis dñi. & circuibant cunctas urbes iuda. atq; erudiebant populum. Itaq; factus ē pauor dñi sup omnia regna terrarū que erant p̄p̄rum iuda. nec audebant bellare c̄tra iosafat. Sed & phylisteri iosafat munera deferrebant & uetigal argenti. arabes quoq; adducebant pecora. arietum septem milia septingentos. & hyrcos totidē. Creuit ergo iosafat. & magnificatus ē usq; in sublime. atq; edificauit in iuda domos ad instar turrum urbesc; muratas. & multa opera parauit in urbib; iuda. Viri quoq; bellatores & robusti erant in hierlm̄. quorū iste numerus p̄ domos atq; familias singulorū. In iuda p̄nceps exercitus ednas dux. & cū eo robustissimi uiri ducenta milia. Post hunc iohannan p̄nceps. & cum eo

Xm]

+

ducenta milia octoginta. Post istum quoque amasias filius zechri consecratus domino.
& cum eo ducenta milia uirorum fortium. Hunc sequebatur robustus ad proelia
eliada. & cum eo tenentium arcum & clypeum ducenta milia. Post istum etiam
iozabath. tecum centum octoginta milia expeditorum militum. Hi omnes erant ad

XXIII

Fuit ergo iosafat diues & inclutus multum & affinitate conunctus est ahab.
descenditque post annos ad eum in samariam. Ad eum uero aduentum mactauit ahab
arietes & boues plurimos. & populo quenerat cum eo persuasitque ut ascenderet
in ramoth galaad. Dixitque ahab rex israel ad iosafat regem iuda. ueni mecum
in ramoth galaad. Cui ille respondit. ut ego. & tu. sicut populus tuus sic populus
meus. tecumque erum in bello. Dixitque iosafat ad regem israel. consule obsecro in
presentiarum sermonem domini. Congregauit igitur rex israel prophetas quadringentos
uiros & dixit ad eos. in ramoth galaad ad bellandum ire debemus. anquiescere.
At illi ascende inquit. & tradet dominus in manu regis. Dixitque iosafat. nunquid
non est hic propheta domini. ut ab illo etiam requiramus. & ait rex israel ad iosafat. est
uir unus a quo possum querere domini uoluntatem. sed ego ocheum. quia non
prophetat mihi bonum. sed malum omni tempore. est autem micheas filius iembla.

Quod dixit ei iosafat. ne loquaris rex hoc modo. Uocauit ergo rex israel unum decem uirum
& dixit ei. uoca cito micheam filium iembla. Porro rex israel. & iosafat rex iuda.
uterque sedebant in folio suo uestiti cultu regio. sedebant autem in area iuxta portam
samariam. omnesque prophete uaticinabantur coram eis. Sedechias uero filius ehamana
fecit sibi cornu a ferrea & ait. hec dicit dominus. huius uentilabis syriam donec ceteres
eam. omnesque prophete similitur prophetabant atque dicebant. ascende in ramoth galaad.
& prosperaberis. & tradet eos dominus in manu regis. Nuntius autem qui erat ad uocandum
micheam ait illi. en uerba omnium prophetarum uno ore bona annuntiant regi.

Queso ergo te. ut sermo tuus ab eis non dissentiat. loquaris prospera. Cui respondit
micheas. uiuit dominus. quia quaecumque dixerit dominus mihi. hoc loquar. Venit ergo ad regem.
Cui rex ait. michea ire debemus in ramoth galaad ad bellum. anquiescere. Cui ille
respondit. ascende. cuncta enim prospera ueniunt. & tradentur hostes in manus tuas.

Dixitq; rex. iterum atq; iterū te adiuro. ut non loquaris mihi nisi qd̄ uerū ē in
 nomine dñi. At ille ait. uidi uniuersum isrl̄ disp̄sum in montib; sicut oues
 absq; pastore. & dix̄ dñs. non habent isti dominos. reuertatur unusquisq; in
 domū suā in pace. Et ait rex isrl̄ ad iosafat. nome dixi tibi qd̄ non pphetar̄ &
 iste mihi quicqm̄ boni. sed ea que mala sunt. At ille. idcirco ait. audite uerbū
 dñi. Vidi dñm̄ sedentem in folio suo. & omnē exercitū celi assistentē ad dextris
 & ad sinistris. & dix̄ dñs. quis decipiet a hab regem isrl̄. ut ascendat & corruiat
 in ranoth galaad. Cumq; dicer̄ un̄ hoc modo & aliter alio. p̄cessit sp̄s & stetit
 coram dño & ait. ego decipiam eū. Cui dñs. in quo inquit decipies. At ille
 respondit. egrediar & ero sp̄s mentax in ore omnū pphetarū ei. Dix̄q; dñs.
 decipies & p̄ualebis. egredere & fac ita. Nunc igitur ecce dedit dñs sp̄m̄
 mendacu in ore omnū pphetarū tuorū. & dñs locutus ē de te mala. Accessit
 aut̄ seleechias filius chammare. & percussit michee maxillam & ait. p̄qm̄ uiam
 transiit sp̄s dñi. ame. ut loqueret̄ tibi. Dix̄q; micheas. tu ip̄s uidebis in die
 illo. q̄ndo ingressus fueris cubiculū decubiculo. ut abscondaris. Iprecepit aut̄
 rex isrl̄ dicens. tollite micheam & ducite eū ad amon p̄ncipem ciuitatis. &
 ad iosafat filium amalech & dicetis. hec dicit rex. mittite hunc in carcerem. & date
 ei panis modicū. & aque pauillum. donec reuertar in pace. Dix̄q; micheas.
 si reuersus fueris in pace. non ē locutus dñs in me. Et ait. audite populi omnes.
 J igitur ascendet rex isrl̄. & iosafat rex iuda in ranoth galaad. Dix̄q; rex isrl̄
 ad iosafat. mutabo habitū et sic ad pugnā uadam. tu aut̄ induere uestib;. &
 mutatoq; rex isrl̄ habitū uenit ad bellū. Rex aut̄ syrie p̄ceperat duobus
 equitatus sui dicens. ne pugnetis contra minimū aut contra maximū. nisi cōtra
 solum regem isrl̄. Itaq; cum uidissent p̄ncipes equitatus iosafat dixerunt.
 rex isrl̄ ē. & cū cum deceder̄ eū dimicantes. At ille clamabat ad dñm̄ & auxiliat̄
 est ei. atq; auertit eos ab illo. Cum enī uidissent duces equitatus qd̄ non esset
 rex isrl̄. reliquer̄ eū. Accidit aut̄ ut unus e populo sagittam in iocum
 iacer̄. & percussit regem isrl̄ inter ceruicem & scapulas. At ille aurige suo
 ait. conuerte m̄m̄ tuā & edue me de acie quia uulnerat̄ sū. & finita est

198
pugna indie illa. Porro rex isrl̄ stabat incurtusuo contra s̄ros usq̄ ad uesperā.
& mortuus ē occidente sole. Reuersus ē aut̄ iosafat rex iuda domum suam
pacifice in hierl̄m. Cui occurrit hieū filius amani uident̄ & ait ad eum; impio
p̄bes auxilium. & his qui oderunt dñm amicitia iungent̄. & idcirco iram
quidem dñi merebaris. sed bona opera inuenta sunt in te. eo qđ abstuleris
lucos de terra iuda. et p̄paraueris cor tuum ut requireres dñm dñm patr̄ tuor̄.
200
Habitauit ergo iosafat in hierl̄m. Rursumq; egressus ē ad populum de berfabee
usq; ad montem effraim. & reuocauit eos ad dñm dñm patr̄ suor̄. constituitq;
iudices terre in cunctis ciuitatib; iuda munitis p̄ singula loca. & p̄cipiens iudicib;
uidete aut qđ faciatis. Non enī hominis exerectis iudicium sed dñi. & qđcunq;
iudicaueritis. in uos redundabit. Sit timor dñi uobiscū. & cum diligentia
cuncta facite. Non ē enī apud dñm dñm nr̄m iniquitas. nec p̄sonar̄ acceptio.
nec cupido muner̄. In hierl̄m quoq; constituit iosafat leuitas & sacerdotes.
et p̄ncipes familiar̄ ex isrl̄. ut iudicium & causam dñi iudicarent habitatorib;
ei. p̄cepitq; eis dicens; sic ageris in timore dī fideliter & corde p̄fecto omnem
causam que uenerit ad uos frat̄ ur̄or̄ q̄ habitant in urbib; suis. in t̄cogna
tionem & cognationem. ubicunq; questio ē de lege. de mandato. de ceterimonis.
de iustificationib; ostendite eis ut non peccent in dñm. & inueniat ira sup
uos & sup fr̄s ur̄os. sic ergo agentes & non peccabitis. Amarias aut̄ sacerdos
et pontifex ur̄ in his que ad dñm p̄tinent p̄sidebit. porro sabadias filius
ismahel q̄ est dux in domo iuda sup ea opera erit que ad regis officū p̄tinent.
habetisq; magistros leuitas coram uob; confortamini. & agite diligent̄. & erit
dñs cum uobis. 201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500

in domo dñi ante atrium nouum ait; dn̄e d̄s patr̄ n̄r̄. tu es d̄s in celo ⁊ domi
 naris cunctis regnis gentium. in manu tua ē fortitudo ⁊ potentia. nec quisqm̄
 tibi potest resistere. Nonne tu d̄s n̄r̄ interfecisti om̄s habitatores terre huius
 coram populo tuo isrl̄. ⁊ dedisti eam semini abraham amici tui in sempiternū.
 habitauer̄q; in ea. ⁊ exstruxer̄ in ea sanctuarium nomini tuo dicentes. si uenerint
 sup nos mala. gladius iudei. pestilentie ⁊ famis. stabimus coram domo hac
 in conspectu tuo in qua inuocatur; ē nom̄ tuum. ⁊ clamabim; ad te in tribulationib;
 n̄ris. ⁊ exaudies saluosq; facies. Nunc igitur ecce filii ammon ⁊ moab ⁊ mons
 seir. p̄ quos non concessisti filius isrl̄ ut transirent q̄ndo egrediebantur de egypto.
 sed declinauer̄ ab eis ⁊ non interfecer̄ illos. ⁊ contrario agunt. ⁊ nitunt̄ eicere nos
 de possessione q̄m dedisti nob̄ d̄s n̄r̄. Ergo non iudicabis eos. In nobis q̄dem non
 tanta ē fortitudo ut possim; huic multitudini resistere que irruit sup nos. sed cum
 ignorem; q̄d agere debeam;. hoc solum habemus residui. ut oculos n̄ros dirigam;
 ad te. Om̄s uero iuda stabat coram dn̄o. cum paruulis ⁊ uxoribus ⁊ liberis suis.
Erat aut̄ iazibel filius zacharie filii banaie filii iehel filii mathanie leuitis. defilius
 asaph. sup quem factus ē sp̄s dn̄i in medio turbe ⁊ ait; attendite om̄s iuda ⁊ qui
 habitatis in hierlm̄. ⁊ tu rex iosafat. Hec diē dn̄s uob; nolite timere nec pauentis
 hanc multitudinē. non ē enī ur̄a pugna. sed d̄i. cras ascendetis contra eos. Ascensuri
 enī sunt p̄ eluuum nomine sis. ⁊ inuenietis illos in summitate torrentis que ē contra
 solitudinē hieruhel. Non eritis uos q̄d micabitis. sed tantummodo confident̄
 state. ⁊ uidebitis auxilium dn̄i sup uos. O iuda ⁊ hierlm̄ nolite timere nec pauentis.
 cras egrediemini contra eos. ⁊ domin; erit uobiscum. Josafat ergo ⁊ iuda ⁊ om̄s
 habitatores hierlm̄. cecider̄ p̄ni in terrā coram dn̄o. ⁊ adorauerunt eū. Porro leuite
 defilius caath ⁊ defilius chore. Laudabant dn̄m dn̄m isrl̄ uoce magna in excelsum.
Cumq; mane surrexissent. egressi sunt p̄ desertum thecuz. p̄fectisq; eis stans
 iosafat in medio eorū dix; audite me iuda ⁊ om̄s habitatores hierlm̄. credite
 in dn̄o d̄o ur̄o ⁊ securi eritis. credite p̄phetis ei ⁊ cuncta euent. p̄sp̄era.
Deditq; consilium populo. ⁊ statuit cantores dn̄i ut laudarent eū in turmis suis.
 ⁊ ante ceciderent exercitū ac uoce consona dicerent. ē sit enim dn̄o q̄m in p̄t̄nū

miser cordia ei. Cumq; coepissent laudes canere. uertit dñs insidias eorum
in semetipfos filiorū scilicet amon & moab & montis seir q̄ egressi fuerant
pugnare contra iudam. & percussi sunt. Namq; filii amon & moab. consurrexer̄
aduersum habitatores montis seir. ut interficerent et delerent eos. Cumq;
hoc perpetrassent. etiam in semetipfos uersi. mutuis concidere uulneribus. Porro
iudas cum uenisset ad speluncam que respicit solitudinē. uidit p̄cul omnem
late regionem plenam cadauerib; nec sup̄ eē quengm̄ q̄ necē potuisset euadere.
Venit ergo iosafat & om̄is populus cum eo ad detrahenda spolia mortuorum.
inuenēr; inter cadauera uariam suppellectilem. uestes quoq; tuasa p̄tiosissim;
et diripuer̄ ita ut om̄a portare non possent. nec p̄ tres dies spolia auferre
p̄ magnitudine. Die autē quarto congregati sunt in ualle benedictionis.
& enī qm̄ ibi benedixer̄ dñs uocauer̄ locum illū uallis benedictionis usq;
in p̄sentem diem. reuersusq; ē om̄is uir iuda & habitatores hier̄lm̄ cū letitia
magna. eo qd̄ declisset eis dñs gaudium de inimicis suis. ingressiq; s̄t in hier̄lm̄
cum psalteriis & cytharis & tubis in domū dñi. Irruit autē pauor dñi super
uniuersa regna terrarū. cum audissent qd̄ pugnaisset dñs c̄tra inimicos
isrl̄. quicunq; regnum iosafat. & p̄buit ei dñs pacem p̄ circuitū. Regnauit
igitur iosafat sup̄ iudam. & erat triginta quinq; annorū cū regnare coepisset.
uiginti autē & quinq; annis regnauit in hier̄lm̄. & nom̄ matris ei azuba filia
salachi. & ambulauit in uia patris sui asa. nec declinauit ab ea. faciens que
placita erant coram dñs. ueruntam̄ excelsa non abstulit. ad huc populus
non direxerat cor suum ad dñm̄ dñm̄ patrū suorū. Reliqua autē gestorum
iosafat priorū & nouissimorū. scripta sunt in libris hieui filii annani. que
digessit in libro regum isrl̄. Post hęc inuit amicitias iosafat rex iuda cum
ochozia rege isrl̄. cuius opera fuer̄ pessima. & particeps fuit ut facer̄ &
naues que irent in tharsis. fecer̄q; classē in asion gaber. Aphetauit autē
eliazer filius dodau de maresa ad iosafat dicens. quia habuisti foedus cum
ochozia percussit dñs opera tua. & contriteq; sunt naues. nec potuerunt ire
in tharsis. Dormiuit autē iosafat cum patrib; suis. & sepultus ē cum eis in

ciuitate dauid. regnauitq. ioram filius eipeo. qui habuit fr̄s filios iosafat. azariā.
 iahihel & zachariam. ⁊ azariam ⁊ michahel ⁊ saphatiam. Om̄s hu filii iosafat
 regis isrl̄, deditq. eis pater suus multa munera argenti & auri. & pensiones
 cum ciuitatib. munitissimis in iuda. regnum autē tradidit ioram eo qd̄ eēt p̄mogenit̄.
Surrexit autē ioram sup̄ regnū patris sui. cumq. se confirmasset. occidit om̄s fratres
 suos gladio. ⁊ quosdam de p̄ncipib. isrl̄. Triginta duor̄ annor̄ erat ioram
 cum regnare cepisset. & octo annis regnauit in hierlm̄. ambulauitq. in uis reḡ
 isrl̄ sicut egerat dom̄ ahab. filia quippe ahab erat uxor ei. ⁊ fec̄ m̄lum in c̄spectu
 dñi. Noluit autē dñs disperdere domū dauid p̄p̄t̄ pactū qd̄ inierat cum eo. &
 quia p̄miserat ut daret ei lucernam & filius ei in omni tempore. In dieb. illis
 rebellauit edom ne esset subditus iude. & constituit sibi regem. Cūq. transisset
 ioram cum p̄ncipib. suis & cuncto equitatu q̄ erat secū. surrexit nocte ⁊ percussit
 edom q̄ se circumdederat. ⁊ om̄s duces equitatus ei. at tam̄ rebellauit edom
 ne eēt subdictione iuda usq. ad diem hanc. Eo tempore. & lomna recessit ne
 eēt sub manu illius. Dereliquerat enī dñm dñm patr̄ suor̄. insup̄ et excelsa
 fabricatus ē in urbib. iuda. & fornicare fecit habitatores hierlm̄. ⁊ p̄uariari
 iudam. Allat̄ sunt autē ei littere ab helia p̄pheta in quib. scriptū erat. hęc dic̄
 dñs d̄s dauid patris tui. qm̄ non ambulasti in uis iosafat patris tui. ⁊ in uia aha
 regis iuda. sed in cessisti p̄ter regum isrl̄. & fornicare fecisti iudā & habitatores
 hierlm̄ in uis fornicationem dom̄ ahab. insup̄ et fr̄s tuos domū patris tui
 meliores te occidisti. ecce dñs percuet te plaga magna cum populo tuo ⁊ filius
 tuus & uxorib. tuis uniuersaq. substantia tua. tu autē egrotabis pessimo languore
 uteri. donec egrediantur uitalia tua paulatim p̄ singulos dies. Suscitauit q̄
 dñs contra ioram sp̄m philistinor̄ & arabum qui confines sunt ethiopicis
 & ascender̄ in terram iuda & uastauer̄ eam. diripuer̄q. cunctam substantiam
 que inuenta ē in domo regis. insup̄ ⁊ filios ei ⁊ uxores. nec remisit ei filius nisi
 ioacha q̄ minimus natus erat. & sup̄ hęc om̄a percussit eū dñs alui languore insanibile.
Cūq. diei succederet dies. ⁊ tempor̄ spatia soluerent. duor̄ annor̄ explet̄ ē
 circulus. & sic longa consumpt̄ ē t̄be. ita ut egeret & etiam uiscera sua languore

pariter & uita caruit. Mortuusq; ē in infirmitate pessima. & non fecit ei poplſ
secūm morem cōbustionis exsequias sicut fecerat maiorib; eius. Triginta duorū
annorū fuit cum regnare coepisset. & octo annis regnauit in hierlīm. ambulauit
non recte. & sepeliet̄ cum incuntate claud. uerū tamen non in sepulcro regum.

xxij. **C**onstituet̄ aut̄ habitatores hierlīm ochoziam filium ei minimū regem p̄ eo. om̄s
enī maiores natu qui ante eū fuerant interfecer̄ latrones arabum qui irruerunt
in castra. regnauitq; ochozias filius ioram regis iuda. Quadraginta duorū annorū
erat ochozias cum regnare coepisset. & uno anno regnauit in hierlīm. nom̄ matris ei
otholia filia amri. Sed & ipse ingressus ē p̄ uias domus ahab. Mater enim eius
impulit eum ut impie ageret. fecit igitur malum in cōspectu dñi. sic domus ahab.

Ipsi enī fuer̄ ei consiliarii post mortem patris sui in uiteriū ei. ambulauitque
in consiliis eorū. & prexit cum ioram filio ahab rege isrl̄ in bellū cōtra azahel
regem syrie in amoth gala ad. uulneraueruntq; syri ioram. q̄ reuersus ē ut
curaretur in hiezrahel. Multas enī plagas acceperat in supradicto certamine.

Igitur ochozias filius ioram rex iuda descendit ut uisitare ioram filium ahab
in hiezrahel egrotantem. Voluntatis quippe fuit dī aduersum ochoziā ut ueniret
ad ioram. & cum uenisset & egredieretur cum eo aduersum hiey filium namsi
quē unxit dī ut deleteret domum ahab. cum ergo euerteret̄ domū ahab. inuenit
p̄ncipes iuda & filios fratrū ochozie q̄ ministrabant ei. & interfecit illos ipsūq;
p̄quirens ochoziam. cōp̄hendit latentem in samaria. adductumq; ad se occidit.
& sepeliet̄ cum eo qd̄ eēt filius iosafat qui quesierat dñm in toto corde suo. nec
erat ultra spes aliqua ut desyripe regnaret ochozie. Siquidem otholia mat̄
ei. uidentis qd̄ mortuus esset filius suus. surrexit & interfecit omnē syripē regnā
domus ioram. Porro iosabeth filia regis tulit ioas filium ochozie. & furata est
cum de medio filiorū regis cum interficerent̄. absconditq; eū cum nutrice sua
in cubiculo lectorū. Josabeth aut̄ que absconderat eū erat filia regis ioram.
uxor ioiade pontificis. soror ochozie. & ideo otholia non interfecit eum.

xxij. **F**uit ergo cum eis in domo dī absconditus sex annis. quib; regnauit otholia sup̄ terrā.
Anno aut̄ septimo. confortatus ioiada assumpsit centuriones. azariam uidelicet

filium hierogam. & ismahel filium iohanna. azariam quoq. filium oded. &
 maasiam filium adai. & elisaphat filium zechri. & inuit cum eis foedus. q̄
 circuientes iudam congregauer. leuitas decunctis urbibus iuda. & p̄ncipes
 familiar. isrl. uener. q̄ in hierlm. Inuit igitur om̄s multitudo pact. in domo
 dñi cum rege. dix. q̄ ad eos ioiada. ecce filius regis regnabit sic locutus est
 dñs sup filios dauid. Iste ē ergo sermo que facietis. tertia pars ur̄m que ueniunt
 ad sabbat. sacerdot. & leuitar. & ianitor. erit in portis. tertia uero pars ad domū
 regis. & tertia ad portam que appellatur fundamenti. om̄e uero reliquum uulgus
 sit in atris domi dñi. nec quisqm̄ alius ingredatur domū dñi nisi sacerdotes & qui
 ministrant de leuitis. ipsi tantummodo ingredant. q̄ sc̄ificati sunt. & om̄e reliquum
 uulgus obseruet custodias dñi. leuitae aut. circumdant regem habentes singuli
 arma sua. & si quis alius ingressus fuerit templum interficiat. sintq. cum rege
 & intrante & egrediente. Fecerunt igit. leuitae & uniuersus iuda iuxta om̄a que
 p̄ceperat ioiada pontifex. & assumpser. singuli uiros q̄ sub se erant. & ueniebant
 p̄ ordinem sabbati. cum his qui iam impluerant sabbat. & egressi erant. Siquidem
 ioiada pontifex. non dimiserat. abire turbas que sibi p̄ singulas ebdomadas
 succedere consueuerant. Deditq. ioiada sacerdos centurionib. lanceas elypeosq.
 & peltas regis dauid quas consecrauerat in domo dñi. constituitq. om̄e populū
 tenentium pugiones. a parte templi dextra usq. ad partem templi sinistram coram
 altare & templo p̄ circuitū regis. Et eduxer. filium regis. & imposuer. ei diadema.
 deder. q. ei in manu ei. tenendam legem. & constituer. e. regem. unxitq. e. cum
 ioiada pontifex & filii eius. imp̄cati. sunt atq. dixer. uiuat rex. Qd. e. audisset
 otholia. uocem sc̄ilicet currentium. atq. laudantium regem. ingressa ē ad poplū
 in templum dñi. Cumq. uidisset regem stantem sup. gradū in introitu. p̄ncipes.
 turmasq. circa e. om̄e quoq. populum terre gaudentē atq. clangentē tubis.
 & diuersi generis organis concinentem. uocemq. laudantium. sc̄idit uestim̄ta
 sua & ait. insidie insidie. Egredus aut. ioiada pontifex ad centuriones p̄ncipes
 exercitus dix. eis. educate illam extra septa templi. unificiatur foris gladio.
 p̄cepitq. sacerdos ne occideret in domo dñi. & imposuerunt ceruicibus ei. manus.

Cumq; intrasset portam equorū. interfecit eam ibi. Lepigit autē ioiada pontifex
foedus inter se. uniuersumq; populum & regem. ut eēt populus dñi. Itaq; ingressus
est om̄s populus domū baal. & destruxit eam & altaria. ac simulacra illius cōstruxit.
mattham quoq; sacerdotem baal interfecerunt ante aras. Constituit autē ioiada
p̄positos in domo dñi. ut submanib; sacerdotū leuitarū quos distribuit dauid
in domo dñi. ut offerrent holocausta dño sicut scriptum ē in libro moȳsi in gaudio
& incantacis. iuxta dispositionem dauid. Constituit quoq; ianitores in portis
domi dñi. ut non ingrederet eam immundus in omni re. assumpsitq; centuriones
& fortissimos uiros. ac p̄ncipes populi & omne uulgas terre. & fecerunt descendere
regem de domo dñi & introire p̄ medium porte superioris in domū regis. & collocauerunt
eum in folio regali. Letatusq; ē om̄s populus terre & urbs que euit. porro otholia
interfecta ē gladio. Septem annorū erat ioas cum regnare coepisset. & quadraginta
annis regnauit in hierl̄m. nom̄ matris ei; sebia de berfabec. fecitq; qd̄ bonum est
coram dño cunctis diebus ioiade sacerdotis. Accepit autē ioas uxores duas. de quib;
genuit filios & filias. Postque placuit ioas ut instauraret domū dñi. cōgregauitq;
sacerdotes & leuitas & dōc̄es. egressumq; ad ciuitates iuda. & colligite de uni
uerso isrl̄ pecuniam ad facta tecta templi dī ur̄i p̄ singulos annos. festinatoq; hoc
facite. Porro leuita egere negligentiū. Vocauitq; rex ioiadam p̄ncipem iudicū
ei. quare non fuit tibi curę ut cogeres leuitas inferre de iuda & de hierl̄m pecuniā
que constituta ē a moȳsi seruo dñi. ut inferret eam om̄is multitudo isrl̄ in tabernaculū
testimonii. Otholia enim impuissima & filii ei; destruxerunt domū dī. & de uniuersis
que s̄cificata fuerant templo dñi ornauerat fanum baalim. Precepit ergo rex &
fecerunt arcam. posueruntq; eam iuxta portam dñi fornicus. & p̄dicatū ē in iuda
& hierl̄m. ut deferrent singuli p̄tium dño qd̄ constituit moȳses seruus dī sup̄
om̄ē isrl̄ in deserto. Letatiq; sunt cuncti p̄ncipes & om̄s populus. & ingressi
constituerunt arcam dñi. atq; miserunt ita ut impleret. Cumq; tempus eſset ut
deferrent arcam coram rege p̄ manū leuitarū. uidebant enī multam pecuniam.
ingrediebatur scriba regis & que primus sacerdos constituerat. effundebantq;
pecuniam que erat in arca. porro arcam reuertebant ad locū suū. sicq; faciebant

penis

psingulos dies & congregata est infinita pecunia. qm deder rex & ioiada huf
 qui perant operib' dom' dñi. At illi conducebant ex ea cesores lapidū. & artifices
 operū singulorū ut instaurarent domū dñi. fabros quoq' ferri & eris. ut qd
 cadere cōperat fulciretur. egeruntq' hu q' operabant' industrie. & obducebat
 parietum cicatrix pman' corū. ac suscitauer' domū dñi instatū pristinū. & firme
 eam stare fecerunt. Cumq' omīs complessent. omā opera. detulerunt corā rege
 & ioiada reliqm' partem pecunię. de qua facta sunt uasa templi in ministerium
 & holocausta. fialę quoq' & cetera uasa aurea & argentea. & offerebantur
 holocausta in domo dñi iugiter cunētis dieb' ioiade. Seniuit aut' ioiada plenus
 dierv'. & mortuus ē cum centū ēēt & triginta annorū. sepelieruntq' eum in
 ciuitate dauid cum regibus. eo qd' fecisset bonum cum isrl' & cum domo eius.

Postqm aut' obiit ioiada. ingressi sunt pncipes iuda & adorauer' regē. q' delimit'
 obsequiis corū adqueuit eis. & dereliquerunt templū dñi dī patrū suorum.
 seruerq' lucis & sculptilibus. & facta ē ira contra iudam & hierlm' ppter hoc
 peccatū. mittebatq' eis pphetas ut reuerterent' ad dñm. quos pstantes illi
 audire nolebant. Sp̄s itaq' dñi induit zachariam filium ioiade sacerdotem.
 & stetit in conspectu populi & dixit eis. hec dicit dñs. quare transgredimini pceptū
 qd' uob' non pderit. & dereliquistis dñm ut derelinqueret' & uos. qui congregati
 aduersus eū miser' lapides iuxta regis imperium in atrus dom' dñi. & non ē
 recordatus ioas rex misericordie qm fecerat ioiada pat' illius secū. sed int'fecit filiū ei'.

Qui cum moriret' ait. uideat dñs & requirat. Cumq' euolutus ēēt ann'. ascendit
 contra eū exercitus syrie. uenitq' in iudā & hierlm'. & interfecit cunētos pncipes
 populi. atq' uniuersam p'dam miser' regi damascū. & certe cum p modicū uenisset
 numerus syrorū. tradidit dñs in manib' corū infinitam multitudinē. eo qd'
 dereliquissent dñm dñm patrū suorū. In ioas quoq' ignominiosa exerce
 iudicia. & abeuntes dimiser' eū in languorib' magnis. Surrexer' aut' contra
 eū serui sui multione sanguinis filii ioiade sacerdotis. & occider' eū in lecto
 suo & mortuus ē. Sepelier' eū in ciuitate dauid. sed non in sepulcris regum.
Insidiati uero sunt ei zabath filius semath ammonitidis. & iozabath filius serijth

moabitidis. Porro filicitus ac summa pecunie que adunata fuerat sub eo. restauratio
dom' dī. scripta sunt diligentius in libro regum. Regnauit autē amasias filius eī peo.

XXV
Viginti quinque annorū erat amasias cum regnare coepisset. & uiginti nouem annis
regnauit in hierl'm. nom' matris ei' ioiaden de hierl'm. fecitq; bonū in conspectu
dnī. ueruntamē non in corde pfecto. Cumq; roboratū sibi uideret imperiū. iugulauit
seruos q' occiderunt regem. patrem suum. sed filios eorū non interfecit. sic scriptū
est in libro legis moy'si. ubi pcepit dn's ne occiderentur patres. p filios. neq; filii p
patrib' suis. sed unusquisq; in peccato suo morietur. Congregauit igit' amasias
iudam. & constituit eos p familias tribunos & centuriones in uniuerso iuda &
beniamin. & recensuit a uiginti annis sursum. inuenitq; triginta milia iuuenū.
q' egredierent' ad pugnam. & tenerent hastam & clypeum. Mercede quoq; eduxit
de isrl' centum milia robustorū. centum talentis argenti. Venit autē homo dī ad
eum & ait. o rex. ne egrediat' tecum exercitus isrl'. Non ē enim dn's cum isrl'. &
cunctis filijs effraim. Qd' si putas in robore exercitus bella consistere. superari te
faciet dn's ab hostibus. dī quippe ē adiuuare & infugam uertere. Dixitq; amasias
ad hominē dī. qd' ergo fiet decent' talentis que dedi militib' isrl'. Et respondit
ei homo dī. habet d's unde tibi dare possit multo his plura. Separauit itaq; amasias
exercitum q' uenerat ad eum ex effraim. ut reuertere' in locum suū. At illi contra
iudam uehement' irati. reuersi sunt in regionē suam. Porro amasias confidenter
eduxit populum. & abuit in ualle salinarū. percussitq; filios seir decem milia. &
alia decem milia uirorū coepit' filii iuda. & adduxer' ad preceptū cui' dā petre
pcepitaueruntq; eos de summo in pcep's. qui uniuersi crepuer'. At ille exercitus
que remiserat amasias ne secum iret ad pl'ium diffusus ē in ciuitatib' iuda. asanyria
usq; bechoron. & interfectis trib' milibus. diripuit p'dā magnam. Amasias uero
post cedem icumeorū. & allatos deos filiorū seir. statuit eos in deos sibi & adorabat
eos. & illis adolebat incensum. Quam obrem iratus dn's contra amasiam. misit ad
illum pphetam q' diceret ei. cur adorasti deos q' non liberauer' populū suū de manu
tua. Cum hec ille loqueret'. respondit ei. nunq'd consiliarius regis es. quiesce
ne interficiam te. Discedensq; ppheta. scio inquit qd' cogitauerit dn's occidere te.

qui & fecisti hoc malum. & insup non adqueuisti consilio meo. Igitur amasias
 inito pessimo consilio. misit ad ioas filium ioahaz filii hieu. regem isrl̄ dicens;
 ueni. uideam⁹ nos mutuo. At ille remisit nuntios dicens; carduus q̄ ē in libano
 misit ad cedr̄ libani dicens; da filiam tuam filio meo uxorem; & ecce bestiae
 quae erant in silua libani transier̄; & conculcauer̄ carduum. Dixisti. percussit edom;
 & ideo erigitur cor tuum in supbia. Sede in domo tua; cur malū aduersum
 te puocas; ut cadas tu & iuda tecum. Holuit audire amasias. coq̄ dñi ēēt
 uoluntas ut traderetur in man⁹ hostium pp̄t deos edom. Ascendit igitur ioas
 rex isrl̄; & mutuos sibi p̄buere conspectus. Amasias autē rex iuda erat in beth
 samis iude; corruitq; iudas coram isrl̄. & fugit in tabernacula sua. Porro amasias
 regem iuda filium ioas filii ohoaz coepit ioas rex isrl̄ in bethsamis. & addux̄
 in hierlm̄. destruxitq; muros ei⁹. a porta effraim usq; ad portam anguli quadrin
 gentis cubitis; omne quoq; aurū & argentū & uniuersa quae repererat in domo
 dñi. & apud obed edom. in thesauris etiam domus regis. nec non & filios obsidū
 edux̄ in samariam. Vixit autē amasias filius ioas rex iuda postq̄m mortuus ē ioas
 filius ioahaz rex isrl̄. quindecim annis. Reliqua uero sermonum amasie p̄orū
 ac nouissimorū. scripta sunt in libro regum iuda & isrl̄. Qui postq̄m recessit ad nō
 tetēderunt ei insidias in hierlm̄. Cumq; fugisset lachis. miserunt & interfecer̄
 eū ibi; reportantesq; sup equos. sepelierunt eū cum patrib; suis in ciuitate dauid.
 O m̄s autē populus iuda filium ei⁹ oziam annorū sedecim constituit regē p̄ patre
 suo amasia. Ipse edificauit a bilath. & restituit eam ditioni iude; postquam
 dormiuit rex cum patrib; suis. Sedecim annorū erat ozias cum regnare
 coepisset. & quinquaginta duob; annis regnauit in hierlm̄. nom̄ matris eius
 hechelia de hierlm̄. fecitq; qd̄ erat rectū in oculis dñi iuxta om̄a quae fecerat
 amasias p̄t̄ ei⁹. & exquisiuit dñm in dieb; zacharie intelligentis & uidentis dñm.
 Cumq; requireret dñm. direxit eū in omnibus. Denuq; egressus ē & pugnauit
 contra phyl̄stium. & destrux̄ murū geth. & murū iabnie. murumq; azoti.
 Aedificauit quoq; oppida in azoto & phyl̄stium. & adiuuit illum dñs contra
 phyl̄stium & contra arabas qui habitabant in gurbaal. & contra ammonitas.

xxv

malis dilex̄

t

expendebantq; ammonite munera ozie & diuulgauit nomen eius usq; ad introitum
egypti ppter crebras uictorias. Aedificauitq; ozias turres in hierlm supportam
anguli & supportam uallis. & reliquas in eodem muri latere. firmauitq; eas.
Exstruxitq; etiam turres insolitudine. & effudit cisternas plurimas. eo qd haberet
multa pecora tam in campestribus qm in heremi uastitate. Vineas quoq; habuit &
uinetores in montibus. & in carmelo. erat quippe homo agriculturę deditus. fuit autē
exercitus bellatorū ei qui pcedebant ad plia sub manu iehiel scribe maasiaque
doctoris. & sub manu ananias q̄ erat deducib; regis. Omnisq; numerus principum
p familias uirorū fortium duo milia fescenrorū. & sub eis uniuersus exercitus
trecentorū & septemmilium quingentorū. q̄ erant apti ad bella p rege contra
aduersarios dimicabant. Preparauit quoq; eis ozias. id ē cuncto exercitui clipeos
& hastas. & galeas & loricas. arcusq; & fundas ad faciendos lapides. & fecit in
hierlm diuersi generis machinas. quas in turrib; collocauit & angulis murorū.
ut mitterent sagittas & saxa grandia. egressumq; ē nom̄ illius. pcul. eo quod
auxiliaretur ei dñs. & corroborasset illum. Sed cum roboratus ēēt. eleuatum ē
cor eius in interitū suum. & neglexit dñm dñm suum. ingressusq; templum dñi.
adolere uoluit incensū sup altare thimiamatis. Statimq; ingressus ē post eum
azarias sacerdos & cum eo sacerdotes dñi septuaginta uiri fortissimi. restiterunt
regi atq; dixerunt. non ē tui officii ozia ut adoleas incensum dño. sed sacerdotū.
hoc ē filiorū aaron q̄ consecrati sunt ad huiusmodi ministeriū. egredere de
sanctuario. ne contempseris. quia non reputabit tibi in glām ad dño dō. Itaq;
est ozias. & tenens in manu turibulū ut adoleret incensum. minabat sacerdotib;.
statimq; orta ē lepra in fronte ei coram sacerdotib; in domo dñi sup altare
thimiamatis. Cumq; respexisset eū azarias pontifex & om̄s reliqui sacerdotes.
uiderunt lepram in fronte ei. & festinato expulerunt eū. sed ipse pterritus
accelerauit egredi. eo qd̄ sensisset ilico plagam dñi. fuit igitur ozias rex leprosus
usq; ad diem mortis sue. & habitauit in domo separata plenus lepra. ob quam &
eiecctus fuerat de domo dñi. Porro ioatham filius ei rexit domū regis. iudicabat
populum terre. Reliqua autē sermonum ozie priorū & nouissimorū. scripsit

isaias filius amos ppheta dormiuitq; oziab cum patrib; suis. & sepelierunt eum in agro
regalium sepulcorum eo qd esset leprosus. regnauitq; ioatham filius eius pro eo.

XXV. **U**iginti quinque annorum erat ioatham cum regnare coepisset. & sedecim annis regnauit
in hierlm. nomen matris eius hierusa filia sadoch. fecitq; qd rectum erat coram domino
iuxta omnia que fecerat oziab pater eius. excepto qd non est ingressus templum domini.
& adhuc populus delinquebat. Ipse edificauit portam domini excelsam. munitur
opher multa construxit. urbes quoque edificauit in montibus iuda. & in saltibus castella
& turreb; Ipse pugnauit contra regem filiorum ammon. & uicit eum. dederuntq; filii
ammon in tempore illo centum talenta argenti. & decem milia choros tritici. ac
totidem choros hordei. hec ei prebuerunt filii ammon in anno secundo & tertio.

Corroboratusque est ioatham. eo qd direxisset uias suas coram domino deo suo. Reliqua
autem sermonum ioatham & omnis pugne eius & opera. scripta sunt in libro regum isrl
& iuda. Viginti quinque annorum erat cum regnare coepisset. & sedecim annis
regnauit in hierlm. Dormiuitq; ioatham cum patrib; suis. & sepelierunt eum in ciuitate
dauid. & regnauit achaz filius eius pro eo. Viginti annorum erat achaz cum regnare
coepisset. & sedecim annis regnauit in hierlm. non fecit rectum in conspectu domini sicut
dauid pater eius. sed ambulauit in uis regum isrl. insuper & statuas fudit baalim.

Ipse est qui adoleuit incensum in ualle benmon. & illustrauit filios suos in igne iuxta ritum
gentium quas in seculo dominus in aduentu filiorum isrl. Sacrificabat quoque. & thumiana
succendebat in excelsis & in collibus. & sub omni ligno frondoso. tradiditq; eum dominus deus
eius in manu regis syrie. qui percussit eum. magnamque preclam de eius coepit imperio. &
adduxit in damascum. Manibus quoque regis isrl traditus est & percussus plaga grandi.
& occiditq; phacee filius romelie de iuda centum & uiginti milia in die uno. omnes
uiros bellatores. eo qd reliquissent dominum deum patrum suorum. Eodem tempore
occidit iechrim uir potens excessum maasiam filium regis. & ezriam ducem domi
eius. helchanam quoque secundum arege. coeperuntq; filii isrl de fratrib; suis ducenta milia
mulierum puerorum & puellarum & infinitam preclam. precleruntq; eam in samariam.

Ea tempestate erat ppheta domini nomine oded. qui egressus obuiam exercitui uenientium
in samariam & dixit eis. Ecce iratus dominus deus patrum uestrorum contra iudam tradidit eos

in manibus uris. & occidistis eos atrociter. ita ut celum tangeret & uera crudelitas.
in super filios iuda & hierusalem uultis uos subicere in seruos & ancillas. quod nequaquam
facto opus est. peccastis enim super hoc domino deo uro. Sed audite consilium meum. & reducite
captiuos quos adduxistis de fratribus uris. quia magnus furor domini imminet uobis.
Steterunt itaque uiri de principibus filiorum effraim. azarias filius iohannan. barchias
filius mosallamoth. iezechias filius sellum. & amasias filius adali contra eos qui
ueniebant de philo & dixerunt eis. non introducetis huc captiuos ne peccemus domino.
Quare uultis adicere super peccata nostra. & uera cumulare delicta. Grande quippe
peccatum est. & ira furoris domini imminet super israhel. Dimiseruntque uiri bellatores predam.
& uniuersa que coeperant coram principibus. & omni multitudine. steteruntque uiri
quos super memorauimus. & apprehendentes captiuos. omnesque qui nudati erant uestierunt
de spoliis. Cumque uestissent eos & calciassent & refecissent ex cibo & potu. unxerunt
quoque propter laborem. & adhibuissent eis curam quicumque ambulare non potuerunt
& erant imbecillo corpore. imposueruntque iumentis & adduxerunt hiericum ciuitatem
palmarum ad fratres eorum. ipsique reuersi sunt samariam. Tempore illo misit rex achaz
ad regem assyriorum. postulans auxilium. Veneruntque idumei & percusserunt multos
ex iuda. & coeperunt praedam magnam. philistinum quoque diffusi sunt per urbes campestres.
et ad meridiem iuda. coeperuntque bechsamel & ailon & gaderoth. soccho quoque & thana
et zaro cum uiculis suis. & habitauerunt in eis. Humiliauerat enim dominus iudam propter achaz
regem iuda. eo quod nudasset eum auxilio. & contemptui habuisset dominum. adduxerunt
contra eum theglad phalnasar rex assyriorum. qui et afflixit eum. in nullo resistente
uastauit. Igitur achaz spoliata domo domini & domo regum principum. dedit regi
assyriorum munera. & tamen nihil ei profuit. in super & tempore angustie sue auxit
contemptum in dominum. Ipse prope rex achaz immolauit diis damasci uictimas percussio
ribus suis & dixit. dii regum syrie auxiliabuntur eis quos ego placabo hostis & aderunt
mihi. cum contrario ipsi fuerint ruina eius & uniuerso israhel. Direptis itaque
achaz omnibus uasis domini atque fractis. clausit ianuas templi domini. & fecit sibi altaria in
uniuersis angulis hierusalem. in omnibus quoque urbibus iuda struxit aras ad cremandum
thus. atque ad iracundiam prouocauit dominum deum patrum suorum. Reliqua autem sermone

eius & omnium operū priorū & nouissimorū. scripta sunt in libro regū. Dormiuitq.
 achaz cum patribus suis. & sepelietur eū in ciuitate hierlm. neq. enī receperunt eū
 in sepulchris regū isrl. regnauitq. ezechias filius ei. p. eo. Igitur ezechias regire
 coepit cum uiginti quinq. eēt annorū. & uiginti nouem annis regnauit in
 hierlm. nom. matris ei. abia filia zacharie. fecitq. qd. erat placitū in cōspectu dñi.
 iuxta omā que fecerat dauid pat. eius. Ipso anno & mense p̄mo regni sui.
 aperuit ualuas dom̄ dñi & instaurauit eas. adduxitq. sacerdotes atq. leuitas.
 & congregauit eos in partem orientalem tēpl̄i q. ad eos. Audite me leuitę &
 sc̄ificamini. mundate domū dñi dī patrū ur̄orū. auferre omnē immunditiā
 de sc̄uario. Peccauer̄ patres nr̄i & fecer̄ malum in cōspectu dñi dī nr̄i dere-
 linquentes eū. auerter̄ faciem suam a tabernaculo dñi dī nr̄i. ip̄buer̄ dorsū.
 clauer̄ ostia que erant in porticu. & extinxer̄ lucernas incensūq. n̄ adoleuer̄.
 & holocausta non optuler̄ in sanctuario dō isrl. Concitatus ē itaq. furor
 dñi sup iudam & sup hierlm. tradiditq. eos in cōmōtionē & in interitū. & in sibilū
 sicut ipsi cernitis oculis ur̄is. En corruer̄ patres nr̄i gladius. filii nr̄i & filię nr̄e
 & coniuges captiue ductę sunt p̄pter hoc scelus. Hunc igit. placet mihi ut in ea-
 mus foedus cum dño dō isrl. et auertat a nob. furorē ire sue. Filii mei nolite
 negligere. uos elegit dñs ut stetis coram eo. & ministrētis illi. & colatis eū. & reuerētis
 incensum. Surrexerunt ergo leuitę maath filius amasie. & iohel filius azariae.
 defilius caat. sorro defilius merari. cis filius abdai. & azarias filius iaalleel. defilius
 aut. gersom. ioha filius zomma. & eden filius ioha. at uero defilius elisaphan. samri
 et iahihel. defilius quoq. asaph. zacharias & mathanias. necnon defilius heman.
 iahihel & semei. sed & defilius idithun. semeias & ozihel. congregauer̄ fr̄s suos &
 sc̄ificati sunt. & ingressi iuxta mandatū regis & imperium dñi ut expiarent
 domū dī. Sacerdotes quoq. ingressi templum dñi ut sc̄ificarent illud. extuler̄
 omnē immunditiā qm̄ intro reppererant in uestibulū dom̄ dñi. qm̄ tuler̄
 leuitę & asportauer̄ ad torrentem cedron foras. Coeper̄ aut. p̄ma die mensis
 p̄mi mundare. & in die octauo eiusdem mensis ingressi sunt porticu tēpl̄i dñi.
 & expiauer̄q. templum dieb. octo. & in die sexta decim̄ m̄sis eidē q. e. operant impleuer̄.

Xmij

+

r

Ingressi quoque sunt ad ezechiam regem & dixerunt ei. sanctificauimus omnem domum domini
& altare holocausti eius uasque eius. nec non & mensam propositiois cum omnibus
uasibus suis. cunctamque templi suppellectilem quam polluerat rex achaz in regno suo
postquam peruariatus est. & ecce exposita sunt omnia coram altare domini. Confurgensque
diluculo ezechias rex. adunauit omnes principes ciuitatis. & ascendit domum domini.
optuleruntque simul tauros septem. & hyrcos septem. & arietes septem. & agnos septem.
& hyrcos septem pro peccato. pro regno. pro sanctuario. Dixit quoque sacerdotibus
filiis aaron. ut offerrent super altare domini. Mactauerunt igitur tauros. & susceperunt
sacerdotes sanguinem. & fuderunt illud super altare. mactauerunt etiam arietes. & illorum
sanguinem super altare fuderunt. Immolauerunt agnos & fuderunt super altare sanguinem.
applicauerunt hyrcos pro peccato coram rege & uniuersa multitudine. imposueruntque
manus super eos & immolauerunt illos sacerdotes. & aspererunt sanguinem eorum coram
altare pro piaculo uniuersi israelitis. pro omni quippe israel preceperat rex ut holocaustum
fieret pro peccato. Constituit quoque leuitas in domo domini cum cymbalis & psalteris
& cycharis. secundum dispositionem dauid & gad uidentis regis & nathan prophete.
Siquidem domini preceptum fuit. pro manu prophetarum eius. Steteruntque leuitae tenentes
organa dauid. & sacerdotes tubas. & iussit ezechias ut offerrent holocaustum
super altare. Cumque offerrent holocausta. coeperunt laudes canere domino & clangere
tubis. atque induerunt organa que dauid rex israel preparauerat conerepare.
Omni autem turba adorante. cantores & hi qui tenebant tubas erant in officio suo.
donec compleretur holocaustum. Cumque finita esset oblatio. incuruatus est rex & omnes
qui erant cum eo & adorauerunt. Precepitque ezechias & principes leuitas. ut laudarent
dominum sermonibus dauid & asaph uidentis. qui laudauerunt eum magna letitia. &
incuruato genu adorauerunt. Ezechias autem etiam hec addidit. implestis manus
uestras domino. accedite & offerite uictimas & laudes in domo domini. Optulit ergo
uniuersa multitudo hostias & laudes. & holocausta mente deuota. Porro
numerus holocaustorum que optulit multitudo hic fuit. tauros septuaginta.
arietes centum. agnos ducentos. sanctificaueruntque domino boues sexcentos. & oues tria milia.
Sacerdotes uero pauci erant. nec poterant sufficere ut pelles holocaustorum

detraherent. unde & leuite fr̄s eor̄ adiuuerunt eos donec implectur opus.
 & sc̄ificarentur. antistites. Leuite quippe faciliore ritu sc̄ificant̄ q̄m sacerdotes.
Fuerunt igitur holocausta plurim̄ adipēs pacificor̄. & libamina holocaustor̄.
 & completus ē locus dom̄ dñi. Letatusq; ē ezechias & om̄s populus cum eo quod
 ministerium dñi eēt explet̄. Verepente quippe hoc fieri placuit. Misit quoq; xxx.
 ezechias ad om̄ē isrl̄ & iudam. scripsitq; epl̄as ad effraim & manassē. ut uenirent
 in domū dñi in hierl̄m. & facerent phase dño dō suo. Inito ergo consilio regis &
 p̄ncipum & uniuersi coetus hierl̄m. decreuerunt ut facerent phase mense secundo.
Non enī occurrit ut facere in tempore suo. quia sacerdotes q̄ possent sufficere sc̄ificati
 non fuerant. & populus necdum congregatus fuerat in hierl̄m. Placuitq; sermo
 regi & om̄i multitudini. & decreuer̄ ut mitterent nuntios in uniuersum isrl̄ de
 berfabee usq; dan. ut uenirent & facerent phase dño dō isrl̄ in hierl̄m. Multi enī
 non fuerant sic lege p̄script̄ ē. Errexeruntq; cursores cum epl̄is ex regis imperio
 & p̄ncipū eī in uniuerso isrl̄ & iuda. iuxta qd̄ rex iusserat p̄dicantes. filii isrl̄
 reuertamini ad dñm dñm abraham isaac & isrl̄. & reuertēt̄ ad reliquias q̄ effuger̄
 in uniuersum regis assyrior̄. Nolite fieri sic patres ur̄i & fr̄s. q̄ recesser̄ ad dñm dō patr̄ suor̄.
 & tradidit eos in interit̄ ut ipsi cernatis. Nolite induare ceruices ur̄as sic patres
 ur̄i. tradite m̄ dño. & uenite ad sanctuarium eius qd̄ sc̄ificauit in eternum.
Seruite dño dō patr̄ ur̄or̄. & auertēt̄ a uob̄ ira furoris eius. Si enī uos reuersi
 fueritis ad dñm. fr̄s ur̄i & filii habebunt misericordiam coram dominis suis q̄ illos
 duxer̄ captiuos. & reuertēt̄ in terram hanc. Iustus enī & clemens ē dñs d̄s ur̄. & n̄
 auertēt̄ faciem suam a uob̄. si reuersi fueritis ad eum. Igitur cursores p̄gebant
 uelociter decuitate incuitatem. p̄ terrā effraim & p̄ manassē usq; zabulon. Illis
 irridentib; & subsannantib; eos. ait tam̄ quidā uiri ex asser̄ & manassē & zabulon
 ad quiescentes consilio. uener̄ hierl̄m. In iuda uero facta ē m̄ dñi ut dar̄ & ei
 cor unū. & facerent iuxta p̄cept̄ regis & p̄ncipum uerbū dñi. Congregatiq; sunt
 hierl̄m populi multi. ut facerent sollempnitatem a zimo r̄ mense sc̄dō. & surgentes
 destruxer̄ altaria que erant in hierl̄m atq; uniuersa in quib; idolis adolebatur
 incensum subuertentes. p̄iecerunt in torrentem cedron. Immolauer̄ autē phase

quarta decima die mensis secundi. Sacerdotes autē atq; leuitę tandem sc̄ificati. optuler̄
holocausta in domo dñi. steteruntq; in ordine suo. iuxta dispositionē & legem moysi
hominis dñi. Sacerdotes uero suscipiebant effundendū sanguinē de m̄nib; leuitar̄.
eo qđ multa turba sc̄ificata non ēēt. & ideo immolarent leuitę phasē huius qui n̄
occurrerant sc̄ificari dño. Magna etiam pars populi decessit. immolasse iusachar
& zabulon que sc̄ificata non fuerat. comedit phasē non iuxta qđ scriptum ē. Et orauit
p̄ eis ezechias dicens. d̄s bonus p̄pitiabit̄ cunctis q̄ in toto corde requirunt dñm dñm
patr̄ suor̄. & non imputabitur eis qđ minus sanctificati sunt. Quē exaudiuit
dñs. & placatus ē populo. Eeceruntq; filii isrl̄ q̄ inuenti sunt in hierl̄m sollempnitatē
azimor̄ septem diebus in letitia magna. laudantes dñm p̄ singulos dies. leuitę
quoq; & sacerdotes p̄ organa que suo officio congruebant. Et locutus ē ezechias
ad cor omniū leuitar̄ qui habebant intelligentiā bonam sup̄ dño. & comeder̄
septem dieb; sollempnitatis immolantes uictimas pacificor̄. & laudantes dñm patr̄
suor̄. Placuit uniuersę multitudini ut celebrarent etiam alios dies septem. qđ &
fecerunt cum ingenti gaudio. Ezechias autē rex iuda p̄buerat multitudini mille
tauros. & septem milia ouium. p̄ncipes uero dederunt populo tauros mille. & oues
decem milia. Sc̄ificata ē ergo sacerdot̄ plurima multitudo. & hilaritate p̄fusa
om̄is turba iuda. tam sacerdot̄ & leuitar̄. qm̄ uniuersę frequentię que uenerat
ex isrl̄. p̄selitor̄ quoq; de terra isrl̄. & habitantium in iuda facta ē grandis
celebritas in hierl̄m. qualis ad dies salomonis filii dauid regis isrl̄ in ea urbe n̄ fuerat.
Surrexer̄ autē sacerdotes atq; leuitę benedicentes dño. & exaudita ē uox eorum.
p̄uenitq; oratio in habitaculum sc̄m celi. Cumq; hec fuissent rite celebrata. egressus
est om̄is isrl̄ q̄ inuentus fuerat in urbibus iuda. & fregerunt simulacra. succider̄q;
lucos. demoliti sunt excelsa. & altaria destruxer̄. non solum de uniuerso iuda
& beniamin. sed et de ephraim quoq; & manasse. donec penit̄ euerterent̄. reuersiq;
sunt om̄is filii isrl̄ in possessiones & ciuitates suas. Ezechias uero constituit turmas
sacerdotales & leuiticas p̄ diuisiones suas. unum quēq; in officio p̄prio. tam
sacerdot̄ uidelicet & qm̄ leuitar̄ ad holocausta & pacifica. ut ministrarent &
confiterentur. canerentq; in portis castror̄ dñi. Pars autē regis erat. ut de p̄pria

129
eius substantia offerretur holocaustum mane semp & uespere. sabbatis quoq
et kalendis & sollempnitatib; ceteris sicut scriptū ē in lege moysi. Precepit
etiam populo habitantium hierlm. ut darent partes sacerdotib; & leuitis
ut possent uacare legi dñi. Qd̄ cum perebuisset in aurib; multitudinis plurim;
optulere primitias filii isrl. frumenti uini et olei mellis quoq; & omnium que
gignit humus decimas optulerunt. Sed & filii isrl & iuda qui habitabant
in urbib; iuda optulerunt decimas bouum & ouium. decimasq; scōrū que
uouerant dño dō suo. atq; uniuersa portantes fecer̄ acruos plurimos. Mense
tertio coeperunt acruorū iacere fundamenta. & mense septimo cōpleuer̄
eos. Cumq; ingressi fuissent ezechias & p̄ncipes eius uiderunt acruos &
benedixer̄ dño ac populo isrl. Interrogauitq; ezechias sacerdotes & leuitas.
cur ita iacerent acruū. Respondit illi azarias sacerdos p̄m de stirpe sacer
dicens. ex quo coeperunt offerri primitie in domo dñi. comedim̄ & saturati
sumus. & remanserunt plurima. eoq; benedixit dñs populo suo. reliq;arū
autē est copia ista qm̄ cernis. Precepit igitur ezechias ut p̄pararent horrea
in domo dñi. Qd̄ cum fecissent. intulerunt tam p̄mitias qm̄ decimas. & quecunq;
uouerant fideliter. fuit autē p̄fectus eorū chonenias leuita. & semei frater
eius secundus. postquam iehel & azarias. & naath. & asahel & ierimoth.
ioiabath quoq; & helihel & iesinachias & maath & banaias p̄positi sub
manib; chonenie & semei fr̄is ei. ex imperio ezechie regis. & azarie ponti
ficis domus dñi. ad quos omnia p̄tinebant. Chore uero filius iemna
leuites & iamtor orientalis porte p̄positus erat his que sponte offerebant
dño. primitiasq; & consecratis in scā scōrū. & sub cura eius eden & benia
min. iesu & semeias. amarias quoq; & sechenias in ciuitatib; sacerdotū.
ut fideliter distribuerent fr̄ib; suis partes minorib; atq; maioribus.
exceptis maribus. ab annis tribus. & sup̄ hęc cunctis q̄ ingrediebantur
templum dñi. & quicquid p̄ dies singulos conducebat in ministerio
atq; obseruationib; iuxta diuisiones suas sacerdotib; p̄ familias. & leuitas
auicesimo anno & sup̄ pordines & familias suas uniuersaq; multitudini

777
tam uxoris quam liberis eorum utriusque sexus fideliter exibi de his que sanctificata fuerant prebebantur. Sed & filiorum aaron pagros & suburbana urbium singularium dispositi erant viri qui partes distribuerent uniuerso sexui masculino. de sacerdotibus & leuitis. fecit ergo ezechias uniuersa que diximus in omni iuda. operatusque est bonum & rectum & uerum coram domino deo suo. in uniuersa cultura ministerii domus domini iuxta legem & ceremonias. uolens requirere dominum deum suum in toto corde suo. factusque & prosperatus est. Post que & huiusmodi ueritate uenit sennacherib rex assyriorum. & ingressus iudam obsedit ciuitates munitas uolens eas capere. Quod cum audisset ezechias uenisse scilicet sennacherib. & totum bellum impetum uerti contra hierusalem. inuito cum principibus consilio uirisque fortissimis ut obtinarent capita fontium que erant extra urbem. & hoc omnium decernente sententia. congregauit plurimam multitudinem. & obturauerunt cunctos fontes & riuum qui fluebat in medio terre dicentes. ne ueniant reges assyriorum & inueniant aquarum abundantiam. Aedificauit quoque agens industrie omnem murum qui fuerat dissipatus. & extruxit turretes desuper. & forniculoseus alterum murum. instaurauitque mello incuitate dauid. & fecit uniuersi generis armaturam & clypeos. constituitque principes bellatorum in exercitu. & conuocauit uniuersos in platea porte ciuitatis. ac locutus est ad eos eorum dicens. uiriliter agite & confortamini. nolite pauere nec paucatis regem assyriorum & uniuersam multitudinem que est cum eo. multo enim plures nobiscum sunt quam cum illo. Cum illo est brachium carnis. nobiscum dominus deus noster qui auxiliator noster est. pugnatque pro nobis; confortatusque est populus huiusmodi uerbis ezechie regis iuda. Que postquam gesta sunt. misit sennacherib rex assyriorum seruos suos in hierusalem: ipse enim cum uniuerso exercitu suo obsidebat lachis ad ezechiam regem iuda & ad omnem populum qui erat in urbe dicens; hęc die sennacherib rex assyriorum. in quo habentes fiduciam sedetis obsessi in hierusalem. Num ezechias decepit uos ut tradat morti infame & fiti. affirmans quod dominus deus uester liberet uos de manu regis assyriorum. Nunquid non iste est ezechias qui destruxit excelsa illius & altaria. & precepit iude & hierusalem dicens. coram altari uno adorabitis.

& in ipso comburetis incensum. An ignoratis que ego fecerim & patres mei
 cunctis terrarū populis. Nunquid p̄ualuerunt di gentium. omniumq; terrarū
 liberare regionē suam de manu mea. quis ē de uniuersis diis gentium quas
 uastauerunt patres mei. qui potuerit eruere poplū suum de manu mea. ut
 possit etiam d̄s ur̄ eruere uos de hac manu. Non uos ergo decipiat ezechias.
 nec uana p̄suasione deludat. neq; credatis ei. Si enī ullus potuit d̄s cunctarū
 gentium atq; regionū liberare populū suum de manu mea & de manu patrū
 meorū. consequenter nec d̄s ur̄ poterit eruere uos de hac manu. Sed & alia
 multa locuti sunt serui eius contra dñm dñm. & contra ezechiam seruum eius.
Epl̄as quoq; scripsit plenas blasphemie in dñm dñm isrl̄. & locutus ē aduersus
 eum. sicut di gentium ceterarū non potuer̄ liberare populos suos de manu
 mea. sic & d̄s ezechie eruere non poterit populum suum de manu ista. Insup
 & clamore magno lingua iudaica contra populū q̄ sedebat in muris
 hierl̄m p̄sonabat. ut terreret eos & caperet ciuitatem. Locutusq; ē contra
 dñm hierl̄m. sicut aduersum deos populorū terrē opera manūū hominū.
Omuerunt igitur ezechias rex & isaias filius amos p̄phetes aduersum hanc
 blasphemiam. ac uociferati sunt usq; in celum. Et misit dñs anglm̄. q̄ percussit
 omnē uirū robustū & bellatorem & p̄ncipem exercitus regis assyriorum.
 reuersusq; cum ignominia in terram suam. Cumq; ingressus ēēt domum dei
 sui. filii qui egressi fuerant de utero eius interfecerunt eū gladio. saluauitq;
 d̄s ezechiam & habitatores hierl̄m de manu sennacherib regis assyriorū
 & de manu omnū. & p̄stitit eis quietem percussorū. Multi etiam deferebant
 hostias & sacrificia dño hierl̄m. & munera ezechie regi iuda. q̄ exaltatus ē
 post hęc coram cunctis gentibus. In dieb; illis egrotauit ezechias usq; ad
 mortem. & orauit dñm exaudiuitq; eū. & dedit ei signum. sed non iuxta
 beneficia que acceperat retribuit. quia eleuatus ē cor ei. & facta ē contra
 eū ira & contra iudam ac hierl̄m. humiliatusq; ē postea eoq; exaltatum
 fuisset cor ei. tam ipse qm̄ habitatores hierl̄m. & idcirco non uenit in eos ira
 dñi in dieb; ezechie. Fuit autē ezechias diues & inclitus ualde. & thesauros

fibi plurimos congregauit argenti auri. & lapides pretiosi. aromatum & armore
uniuersi generis. & uasorum magni pretii. apothecas quoque frumenti uini &
olei. & presepia omnia iumentorum. caulasque pecoribus. & urbes sex edificauit.

Habebat quippe greges ouium & armentorum innumerabiles. eoquod dedisset ei
dominus substantiam multam nimis. Ipse est ezechias qui obturauit superiorem fontem
aquarum gion. & auertit eas subter ad occidentem urbis dauid. In omnibus
operibus suis fecit prospere que uoluit. at tamen in legationem principum babilonis
qui missi fuerant ad eum. ut interrogarent de portento quod acciderat super terram.
dereliquit eum dominus ut temptaretur. & nota fierent omnia que erant in corde eius.

Reliqua autem sermonum ezechie & misericordiarum eius. scripta sunt in uisione
isai filii amos prophete. & in libro regum iuda et israhel. Dormiuitque ezechias
cum patribus suis. & sepelierunt eum super sepulchra filiorum dauid. & celebrauit
eius exsequias uniuersus iuda & omnes habitatores hierusalem. regnauitque manasses
filius eius prope. Duodecim annorum erat manasses cum regnare coepisset. quinqua
ginta & quinque annis regnauit in hierusalem. Fecit autem malum coram domino iuxta
abominaciones gentium quas subuertit dominus coram filiis israhel. & conuersus in
staurauit excelsa que demolitus fuerat ezechias pater eius. construxitque aras
baalim & fecit lucos. & adorauit omnem militiam celi & coluit eam. Aedificauit
quoque altaria in domo domini de qua dixerat dominus. in hierusalem erit nomen meum in eternum.
edificauit autem ea cuncto exercitu celi in duobus atribus domus domini. transireque
fecit filios suos pignem in ualle henon. Obseruabat somnia. sectabatur auguria.
maleficis artibus inseruebat. Habebat secum magos & incantatores. multaque
mala operatus est coram domino ut irritaret eum. Sculptile quoque & conflatile
signum posuit in domo dei de qua locutus est dominus ad dauid & ad salomonem
filium eius dicens. in domo hac & in hierusalem quam elegi decunctis tribubus israhel
ponam nomen meum in sempiternum. et mouere non faciam pedem israhel de terra
quam tradidi patribus eorum. ita dum taxat. si custodierint facere que precepi eis.
cunctamque legem et ceremonias atque iudicia per manum moysi. Igitur manasses
secluxit iudam & habitatores hierusalem. ut facerent malum super omnes gentes quas

subuerterat dñs a facie filiorum isrl. Locutusq; e dñs ad eum & ad populu.
 & attendere noluer. ideo sup induxit eis pncipes & exercitus regis
 assyriorv. coeperuntq; manassen. & uinetv. eateus atq; compeclib. duxerunt
 babilonem. Qui postqm coangustatus e. orauit dnm dnm suum. & egit poeni
 tentiam ualde coram do patrũ suorv. deprecatusq; e eũ & obsecrauit intente.
 & exaudiuit orationem eius reduxitq; eũ hierlm in regnum suum. & cognouit
 manasses qd dñs ipse eet ds. Post hec edificauit muros extra ciuitatem dauid
 ad occidentem qeon in conualle. ab introitu porte piscium percuritv. usq; ad
 ophel. & exaltauit illum uehementer. constituitq; pncipes exercitũ incunctis
 ciuitatib; iuda munitis. & abstulit deos alienos & simulacra de domo dñi.
 aras quoq; quas fecerat in monte domi dñi & in hierlm. & picit omnia extra
 urbem. Porro instaurauit altare dño. & immolauit sup illud uictimas &
 pacificas & laudem. pcepitq; iude ut seruirent dño dō isrl. at tamen adhuc
 populus immolabat in excelsis dño dō suo. Reliqua aut gestorv manasse &
 obsecratio ei ad dnm suum. uerba quoq; uidentium q loquebant ad eũ in nomine
 dñi di isrl. continent in sermionib; regum isrl. oratio quoq; eius & exauditio.
 & cuncta peccata atq; contemptus. loca etiam in quib; edificauit excelsa &
 fecit lucos & statuas. anteqm agerẽ poenitentiam. scripta sũt in sermionib; ozai.
 Dormiuit ergo manasses cum patrib; suis. & sepelierunt eũ in domo sua. regna
 uitq; pro filius ei amon. Viginti duorv. annorv. erat amon cum regnare
 coepisset. & duob; annis regnauit in hierlm. fecitq; malum in conspectu dñi
 sic fecerat manasses pater eius. & cunctis idolis que manasses fuerat fabricatus
 immolauit atq; seruiuit. & non e reuertus faciem dñi sicut reuertus est
 manasses pater eius. & multo maiora deliquit. Cumq; conuissent aduersus
 eũ serui sui. interfecerũt eũ in domo sua. porro reliqua populi multitudo cesis his
 q amon percusserant. constituerũt iosiam filium ei pro. Octo annorv. erat iosias
 cum regnare coepisset. & triginta & uno anno regnauit in hierlm. fecitq; qd
 erat rectv in conspectu dñi. & ambulauit in uis dauid patris sui. n̄ declinauit
 neq; ad dexteram neq; ad sinistram. Octauo aut anno regni sui cum adhuc

esset puer. coepit querere dñm dauid patris sui. & duodecimo anno postquam
coeperat. m. nclauit iudam & hierlm. ab excelsis & lucis simulacrisq; & sculptilib.
destruxeruntq; coram eo aras baalim. & simulacra que supposita fuerant demoliti
sunt. lucos etiam & sculptilia succidit atq; comminuit. & sup tumulos eorū qui eis
immolare consueuerunt fragmenta dispersit. Ossa p̄terea sacerdotū combussit in
altarib; idolorū mundauitq; iudam & hierlm. Sed & iurib; mnsse & effraim
& symeon usq; nepthalim. cuncta subuertit. Cumq; altaria dissipasset & lucos
& sculptilia contriisset infrusta. cunctaq; delubra demolitus eēt de uniuersa
terra isrl. reuersus ē in hierlm. Igitur anno octauodecimo regni sui mundata
iam terra & templo dñi. misit saphan filium esilye. & maasiam p̄ncipē ciuitatis.
& ioahā filium ioahaz acōmentarius. ut instaurarent domū dñi dī sui. Qui uener
ad helchiam sacerdotem magnū. acceptaq; pecunia ab eo que illata fuera t in
domū dñi. & qm congregauerant leuite & ianitores de manasse & effraim. &
uniuersis reliquis isrl. ab omī quoq; iuda & beniamin & habitatorib; hierlm.
tradider̄ in m̄nib; eorū qui p̄erant operari in domo dñi. ut instaurarent templū.
& infirma queq; sarcirent. At illi deder̄ eam artificib; & cōmentariis. ut emerent
lapides de lapideis. & ligna ad commissuras scificii & ad contignationem
domorū quas destruxerant reges iuda. q̄ fideliter cuncta faciebant. Erant autē
p̄positi operantium iabath & abdias de filiis metari. zacharias & mosollam de
filiis caath qui urgebant opus. om̄s leuite scientes organis canere. sup eos uero
q̄ ad uarios usus onera portabant. erant scribe & magistri de leuitis ianitores.
Cumq; offerrent pecuniam que illata fuerat in templū dñi. repperit helchias
sacerdos librū legis dñi p̄ manū moȳsi. & ait ad saphan scribam. librū legis
inueni in domo dñi. & tradidit ei. At ille intulit uolum̄ ad regem. & nuntiavit
ei dicens. om̄a que dedisti in m̄nib; seruorū tuorū ecce complent. argentum qd̄
reptum ē in domo dñi conflauer̄. datumq; ē p̄fectis artificum et diuersa opa
fabricantium. p̄terea tradidit mihi helchias sacerdos hunc librū. Quem cū rege
p̄sente recitasset. audissetq; ille uerba legis. scidit uestimenta sua. & p̄cepit helchie
& ahicam filio saphan. & abdon filio micha. saphan quoq; scribe rasue seruo

regis dicens. ut & orate dñm p̄ me & p̄ reliquos isrl̄ & iuda sup̄ uniuersis sermonib.
 libri istius qui repositus ē. Magnus enī furor dñi stillabit sup̄ nos. eo qd̄ n̄ custodierit
 patres n̄r̄i uerba dñi. ut facerent om̄a que scripta sunt in isto uolumine. Abiit igit̄
 helchias & hi qui simul a rege missi fuerant ad holdan p̄pheten uxorem sellum
 filii checuath filii tassa custodis uestium que habitabat hierlm̄ in secunda. & locuti
 sunt ei uerba que sup̄ narrauimus. At illa respondit eis. hec dicit dñs d̄s isrl̄. dicit
 uiro q̄ misit uos ad me. hec dicit dñs. ecce ego inducam mala sup̄ locum istū & sup̄
 habitatores ei. cunctaq; maledicta que scripta sunt in libro hoc que leger̄ coram
 rege iuda. quia dereliquer̄ me & sacrificauerunt diis alienis ut me ad iracundiā
 puocarent in cunctis operib; manuum suarū. ideo stillabit furor meus sup̄
 locum istū et non extinguetur. Ad regem autē iuda q̄ misit uos p̄ dñō deprecandos
 sic loquimini. hec dicit dñs d̄s isrl̄. qm̄ audisti uerba uoluminis atq; emollitū ē
 cor tuum. & humiliatus es in conspectu dñi sup̄ his que dicta sunt contra locum
 hunc & habitatores hierlm̄. reueritusq; faciem meā scidisti uestimenta tua & fleuisti
 coram me. ego quoq; exaudiui te dicit dñs. Jam enī colligam te ad patres tuos. &
 infereris in sepulcrū tuum in pace. nec uidebunt oculi tui omne m̄lum qd̄ ego
 inducturus sum sup̄ locum istū & sup̄ habitatores eius. Retuler̄ itaq; regi
 cuncta que dixerat. At ille conuocatis uniuersis maiorib; natu iuda & hierlm̄.
 ascendit domū dñi. unaq; om̄s uiri iuda & habitatores hierlm̄. sacerdotes &
 leuitę. & cunctus populus animo usq; ad maximū. quib; audientib; in domo
 dñi. legit rex om̄a uerba uoluminis. & stans in tribunali suo percussit foedus corā
 dñō. ut ambularet post eū & custodiret p̄cepta & testimonia & iustificationes
 eius in toto corde suo et in tota anima sua. faceretq; que scripta sunt in uolumine
 illo que legerat. Adiurauit quoq; sup̄ hoc om̄s q̄ repta fuerant in hierlm̄ &
 beniamin. & fecerunt habitatores hierlm̄ iuxta p̄ceptū dñi d̄i patrū suorū.

Abstulit ergo iosias cunctas abominationes de uniuersis regionib; filiorū isrl̄.
 & fecit om̄s q̄ residui erant seruire dñō dō suo cunctis dieb; ei. non recesserunt
 ad dñō dō patrū suorū. Fecit autē iosias in hierlm̄ phase dñō. qd̄ immolatu est
 quarta decima die m̄sis p̄mi. & constituit sacerdotes in officis suis. oratusq; ē

eos ut ministrarent in domo dñi. Leuitis quoq; ad quorū eruditionē omnis
isrl̄ sanctificabatur dñō locutus ē. ponite arcam in sanctuarium templi qđ edificauit
salimon filius dauid rex isrl̄. nequaquā ^{enī cum} ultra portabitis. nunc autē ministrare
dñō dō urō & populo ei isrl̄. & p̄parate uos p̄ domos & cognationes urās in
diuisionib; singulorū. sicut p̄cepit dauid rex isrl̄. & descripsit salimon filius
eius ministrare in sanctuariū p̄ familias turmasq; leuiticas. & sanctificate. immolate
phase. fr̄s etiam urōs ut possint iuxta uerba que locutus ē dñs in manu moȳsi
facere p̄parate. Delectiq; p̄terea iosias omnipopulo qui ibi fuerat inuentus in
sollemnitate phase agnos & hēctos de gregib; & reliqui pecoris triginta milia.
boumq; tria milia. hęc de regis uniuersa substantia. duces quoq; ei sponte qđ
uoluerant optulerunt tam populo qm̄ sacerdotib; & leuitis. Porro helchias
& zacharias & ichihel p̄ncipes domus dñi deder̄ sacerdotib; ad faciendum
phase. pecora commixta duo milia sexcenta. & boues trecentos. chonenias
autē. semerias etiam & nathanahel fr̄s eius. necnon asabias iahihel iosabab
principes leuitarū dederunt ceteris leuitis ad celebrandum phase. quinq;
milia pecorū. et boues quingentos. Preparatumq; ē ministerium. iusteter uis
sacerdotes in officio suo. leuitē quoq; inturmis iuxta regis imperium. immo
lauerunt phase. asperseruntq; sacerdotēs manus sanguinem. & leuitē detaxer̄
pelles holocaustorū. & separauer̄ ea ut darent p̄ domos & p̄ familias singulorū.
& offerrent dñō sicut scriptū ē in libro moȳsi. De bobus quoq; fecer̄ similiter.
& assauerunt phase sup̄ ignem iuxta qđ in lege p̄ceptum ē. pacificas uero hostias
coxerunt in lebetis & caccabis & ollis. & festinato distribuer̄ uniuersę plebi
sibi autē et sacerdotibus postea parauer̄. Nam in oblatione holocaustorū &
adipum. usq; ad noctem sacerdotes fuer̄ occupati. unde leuitē & sibi & sacerdo
tibus filiis aaron parauer̄ nouissimis. Porro cantores filii asaph stabant in ordine
suo iuxta p̄ceptū dauid & asaph et heman et idithun. p̄phetarū regis. ianitores
uero p̄ portas singulas obseruabant. ita ut nec puncto quidem discederent
a ministerio. qm̄ obrem tr̄s corū leuitē parauer̄ eis cybos. Omis igit̄ cultura
dñi rite completa ē in die illa. ut facerent phase & offerrent holocausta super

altare dñi. Juxta præceptū regis iosie fecerunt filii isrl̄ qui repta fuerant ibi phase
 in tempore illo. & sollempnitatem azimorū septem diebus. Non fuit phase simile
 huic in isrl̄. adiebat samuhel ppheta. Sed nec quisq̄m decunctis regib; fecit phase
 sicut iosias sacerdotibus & leuitis. & omni iuda & isrl̄ q̄ repta fuerat. Thabitan
 tibus in hierlm̄. Octauo decimo anno regni iosie. hoc phase celebratū ē. Postq̄m
 instaurauerat iosias templum. ascendit nechao rex egyp̄ti ad pugnandum in
 charmis iuxta cufatē. & p̄cessit in occursum ei' iosias. At ille missis ad eū nuntius
 ait. q̄d mihi & tibi ē rex iuda. Non aduersum te hodie uenio. sed contra alia
 pugno domū. ad q̄m me d̄s festinato ire p̄cepit. desine aduersum dñm facere qui
 mecum ē. ne interficiat te. Noluit iosias reueri. sed p̄parauit contra eū bellum.
 nec adqueuit sermonib; nechao ex ore d̄i. uerū p̄rexit ut dimicaret in campo
 ageddo. ibiq; uulneratus a sagittariis dix̄ pueris suis. euehite me de proelio. quia
 oppido uulneratus sum. Qui transtuler̄ eū decurr̄ in alterū currū q̄ sequebat̄
 eū more regio. & asportauerunt in hierlm̄. mortuusq; ē & sepultus in musoleo
 patrū suorū. & uniuersus iuda & hierlm̄ luxerunt eū hieremas maxime. cui
 om̄s cantores atq; cantatrices usq; in p̄sentem diem lamentationes sup̄ iosiam
 replicant. & quasi lex optinuit in isrl̄. ecce scriptū fertur in lamentationibus.
Reliqua autē sermonū iosie. & misericordiarū eius que lege p̄cepta sunt domini.
 opera quoq; illius prima & nouissima. scripta sunt in libro regum isrl̄ & iuda.
Tulit ergo populus terre ioahaz filium iosie. r̄stituit regē p̄ patre suo in hierlm̄.
Viginti trium annorū erat ioahaz cum regnare cepisset. trib; m̄sib; regnauit
 in hierlm̄. Amouit autē eū rex egyp̄ti cum uenisset hierlm̄. & condempnauit
 terram centū talentis argenti et talento auri. constituitq; regem p̄ eo eliachim
 fratrem ei' sup̄ iudam & hierlm̄. & uertit nom̄ eius ioachim. ipsum uero ioahaz
 tulit secum & adduxit in egyp̄tū. Viginti quinque annorū erat ioachim cum
 regnare cepisset. & undecim annis regnauit in hierlm̄. fecitq; malū coram dño
 dō suo. Contra hunc ascendit nabochodonosor rex chaldeorū. & uinctum
 catenis duxit in babilonem. ad q̄m uasa dñi transtulit iposuit ea in tēplo suo.
Reliqua autē uerborū ioachim & abominationū eius quas operatus ē. & que

inuenta sunt in eo. continentur in libro isrl & iuda. Regnauit ergo ioachim
filius eius pco. Octo annorū erat cum regnare coepisset ioachim. & trib. m̄sib.
ac decem dieb. regnauit in hierlm. fecitq. malum in conspectu dñi. Cumq.
anni circulus uolueretur. misit nabochodonosor rex qui & adduxer̄ eum
in babilonem. asportatis simul p̄tiosissimis uasis domus dñi. regē cōstituit
sedechiam patruum ei sup iudam & hierlm. Viginti & unius anni erat
sedechias cum regnare coepisset. & undecim annis regnauit in hierlm. fec̄q.
qd̄ malum ē in conspectu dñi. dī sui. nec erubuit faciem hieremie p̄phetæ
loquentis ad se e ore dñi. A rege quoq. nabochodonosor recessit q̄ adiuuauerat
eum p̄ dñm. & indurauit ceruicem suā & cor suum ut non reuerteret̄ ad dñm
dñm isrl. Sed & uniuersi p̄ncipes sacerdotū & populus p̄uaticati sunt iniquē
iuxta uniuersas abhominaciones gentium. & polluerunt domū dñi quam
s̄cificauit sibi in hierlm. Mitebat autē dñs dīs patrū suorū ad illos p̄ manum
nuntiorū suorū de nocte con surgens & cotidie commonens. eoq. d̄ parceret
populo & habitaculo suo. at illi subsannabant nuntios dī & parumpendebant
sermone ei. illudebantq. p̄phetis. donec ascēderet̄ furor dñi in populū ei.
& esset nulla curatio. Adduxit enī sup eos regem chaldeorū. & interfecit
iuuenes corū gladio in domo sanctuarii. non est misertus ad adolescentis &
uirginis & senis. nec decrepiti quidem. sed om̄s tradidit manibus ei. uniuersaq.
uasa domus dñi tam maiora qm̄ minora & thesauros templi et regis & p̄ncipi
transiulit in babilonem. Incender̄ hostes domum dī. destruxer̄ murū hierlm.
uniuersos curretes combusser̄. & quequid p̄tiosum fuerat demoliti sunt. Siq̄s
euaserat gladium. ductus in babilonem seruiuit regi & filius ei. donec impe
raret rex psarū. ut completeretur sermo dñi ex ore hieremie. & celebraret̄ terra
sabbata sua. Cunctis enim diebus desolationis egit sabbatum. usq. dum
complerentur septuaginta anni. Anno autem primo cyri regis psarum
ad explendum sermonem dñi quem locutus fuerat p̄ os hieremie. suscitauit
dominus sp̄m cyri regis psarum. qui iussit predicari in uniuerso regno suo
etiam p̄ scripturam dicens. hec dicit cyrus rex psarum. omnia regna terre

dedit mihi dominus deus caeli. & ipse precepit mihi ut edificarem ei domum
in iherusalem que est in iudea. quis ex uobis est in omni populo eius. sit dominus
deus suus cum eo & ascendat. **EXPLICIT LIBER DABREIAMI SECUNDUS**
ID EST SARALY-SOMENON. HOC EST VERBA DIERVM.

HABET VERSUS II. C.

Vt gaudere solet fessus iam nauta labore.
Desiderata cum exopta nauta uidetur.
Haud aliter scriptor optato sine libello.
Eculcat uisus lassus & ipse quidem

et flos caritatis et elabur in alonia

ber flos viphis & martini Jacobus

~~scripsit hic~~

~~scripsit hic~~

IPSE LIBER ALMON-HOCTE

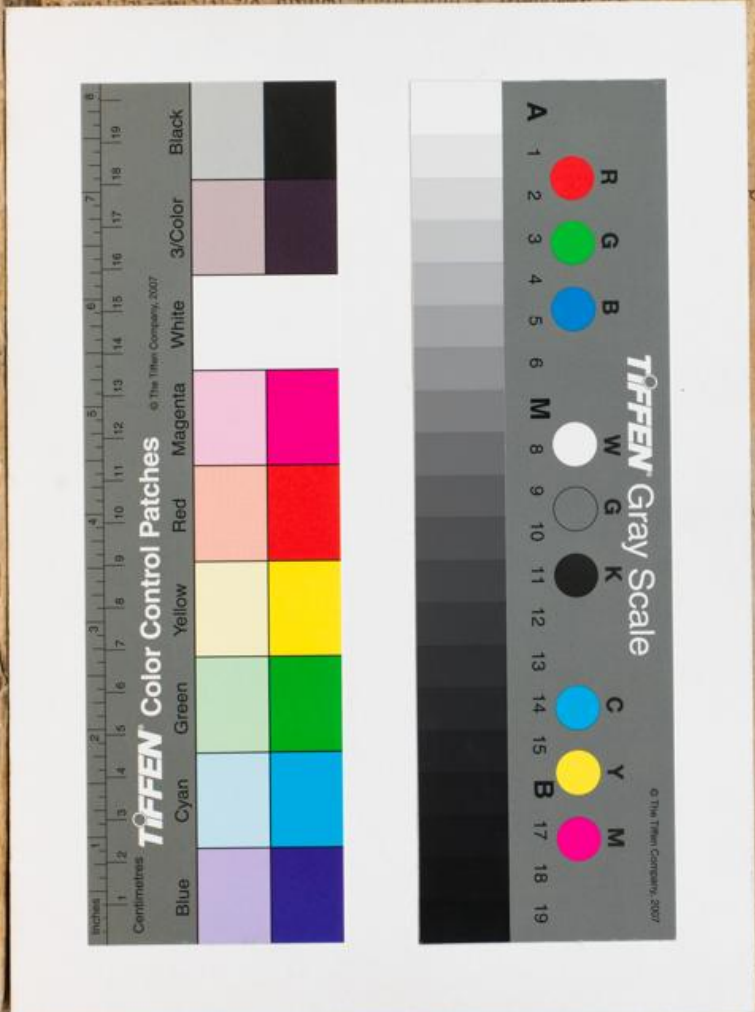
scripsit hic

scripsit hic

scripsit hic

N
D
H

[Faint handwritten Latin text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

ofmo die

[Faint handwritten Latin text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]